

Llobregós

informatiu

NÚM 8 - OCTUBRE - NOVEMBRE 2004

Entrevista:
Josep Puigpelat

Áyvalà:
música jove

Esports
al Llobregós

Núm 8 - octubre - novembre 2004
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:
Associació Patrimoni Artístic i
Cultural de Torà.
Convent de Sant Antoni
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ

Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:

Albert Brau (Torà)
Ramon Fitó (Calonge de Segarra)
Maria Garganté (Sanaüja)
Fermí Manteca (Ivorra)
Ferran Miquel (La Molsosa)
Maria Morros (Castellfollit)
Ramon Palou (Pinós)
Imma Raluy (Biosca)
Daniel Vidal (Massoteres)
Coordina: Xavier Sunyer
Relacions públiques: Antònia Balaguer

COL·LABORADORS HABITUALS

Roger Besora, Montse Graells, Noemí Mases,
Xavi Moreno, Montse Oliva, Sílvia Porta, Ramon
Santesmasses, Montse Torné, Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO

Pau Ortínez, Núria Riera, Francesc Sánchez,
M. Carme Santamaria, Joan Vilamú, Josep
Vilaró.

Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Fotografia: Xavier Sunyer
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 10,00 Euros

A l'estranger: consultar preus

Número solt: 2,00 Euros

Dipòsit legal: L -798-2003

Impressió: Impremta Barnola (Guissona)

Tiratge: 600 exemplars

Aquest número està imprès en paper
ecològic, elaborat sense clor.

www.llobregos.info
correu-e: llobregos@terra.es

Membre de l'Associació
Catalana de la Premsa
Comarcal.

és una publicació bimestral. Hi pot
participar i/o col·laborar tothom que
ho desitgi. El Consell de Redacció no subscriu
necessàriament les opinions expressades pels autors
dels articles, que en són els responsables. La Redacció
manifesta que no està obligada a acceptar totes i
cadascuna de les col·laboracions rebudes.

**Portada: Jornades Europees del Patrimoni
al Priorat de Santa Maria de Castellfollit**

C o n t

23

Una nova via travessa
la Vall del Llobregós

17

Natura a la Vall:
les móres

45

Els fogons del
Llobregós: conill al vi
negre amb llenegues

Institut d'Estudis
Ilerdencs

Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya

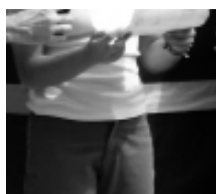

Consell Comarcal
de la Segarra

AMB EL SUPORT DE

Ajuntaments de la zona:
Biosca - Calonge
Castellfollit - Ivorra
Massoteres - La Molsosa
Pinós - Sanaüja - Torà

ingut

20

Comiat a la
parròquia de Torà

22 i 37

Pep de Jovans:
el gegant bo

47

Revistes
periòdiques a la
Biblioteca

48

Futbol i esports a
la Vall

5 Editorial

6 Noticiari

11 El Llobregós

32 La salut

33 Salut mental

35 Opinió

38 Agenda

39 Música

42 El temps

43 Passatemps

44 Des del balcó

45 La nostra cuina

46 Llibres

48 Esports

COOPERATIVA
D'ARTESA

TORÀ tel. 973 473 152

Agrobotiga: vins, olis, caves ...

Adobs, fitosanitaris

Cereals

Llavors

Pinsos

Lubricants

Jardineria

Productes de neteja

bar-restaurant

LA CASA DEL
PA I LA COCA

can pep

PAU VENDRELL FITÓ

ctra. d'igualada - principat d'andorra
telèfon 93 869 30 38

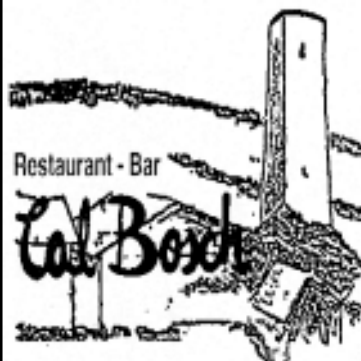
castellfolit de riubregós
(barcelona)

Enriqueta
perruqueria unisex
perfumeria
C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

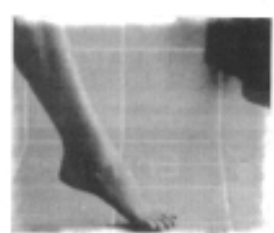

FLECA
PASTISSERIA
PERETÓ
Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA
Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

Restaurant - Bar
Cal Bosch
Tel. 973 47 32 12 - 25287 Andorra de Pinós (Solsonès)
Els dilluns tanquem, excepte els festius

JOSEP ALARCON BERNAL
FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT
La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la calefacció ideal, permetent un màxim confort i benestar.
C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Llobregós
informatiu

La primera revista de la Vall del Llobregós

www.llobregos.info
e-mail: llobregos@terra.es

Editorial

Després de l'estiu, tot sembla que torna a recomençar. La nostra publicació també surt al carrer amb ganes d'aportar el seu granet de sorra a la nostra societat d'aquí i d'ara. La Vall del Llobregós, volem dir, la seva gent, es mereix tot l'esforç per tal que la convivència estigui basada en la pluralitat d'idees i en l'acceptació d'aquesta pluralitat.

Ja veieu que en aquest número oferim tot un seguit de temes molt variats, entre els quals volem ressaltar l'entrevista al Josep Puigpelat, de la Molsosa, un dels personatges de la nostra Vall que ocupa un lloc important en sectors decisius com és ara la ramaderia, dins el sindicat Unió de Pagesos. També cal subratllar la mort del Pep de Jovans i l'aportació que sobre la seva vida fa l'Associació del Brut i la Bruta de Torà. Recordem que LLOBREGÓS INFORMATIU està oberta a totes les entitats i grups que formen el teixit associatiu que dona vitalitat a la nostra zona, ja siguin grups esportius, com a Castellfolit que s'han federat en el futbol, o grups de música, com Ayvalà de la zona de Calaf, o associacions culturals o folklòriques que desenvolupen la seva tasca de voluntariat social.

Les seccions habituals sobre patrimoni o natura, o les informacions dels actes realitzats en els nostres pobles omplen i complementen l'oferta d'aquest nou número de la nostra, vostra, revista bimestral.

L'Ajuntament d'Ivorra vol oficialitzar l'escut de la població.

Tot i que el municipi d'Ivorra gaudeix d'un escut d'armes des de temps immemorial, l'Ajuntament vol fer-lo oficial segons la normativa vigent. A tal fi, va demanar als serveis de la Generalitat corresponents assessorament per a portar a terme el projecte. Els serveis d'heràldica van

desestimar l'escut que sempre havia tingut Ivorra, consistent en dues torres de defensa, i en van proposar un altre amb un castell i alguns elements, com ara la flor de lis. Després d'haver estat posat a exposició pública, es va fer una reunió de tot el poble en què es va decidir per unanimitat adoptar oficialment l'escut que sempre havia tingut la població, consistent en les dues torres de defensa, possiblement recordant l'existència a la Edat Mitjana de dos nuclis de població, amb la denominació de «les Ivorres». L'Ajuntament farà ara les gestions per a adoptar-lo i registrar-lo oficialment. *F. Manteca.*

Concurs de fotografia de la Vall de Llobregós

El concurs ha estat una de les activitats convocades per la regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Torà amb motiu de les Jornades Europees del Patrimoni.

El jurat ha estat format per Jordi Creus, Director de la revista Sàpiens, Lurdes Rego, redactora de la revista Descobrir Catalunya, el periodista i fotògraf del diari Segre Xavier Santesmases, la historiadora de Sanaüja Maria Garganté i tres membres de l'APACT.

Al concurs hi han pres part una quinzena de fotògrafs que han presentat cinquanta instantànies. El guanyador ha estat Santiago Solé, de la població de Comabella, amb la fotografia titulada "L'escala". Es tracta d'una imatge presa a l'interior de la reformada torre del Ballester a Castellfolit de Riubregós.

Una fotografia de la porta d'entrada del cementiri de Lloberola presa per Jaume Grau, de Tàrraga, ha rebut el segon premi, mentre que el toranès Ramon Cufé ha aconseguit el tercer premi amb una fotografia de la torre de Vallferosa.

Les fotografies han estat exposades al Convent de Sant Antoni a Torà durant la Festa Major. *X. Sunyer.*

Ampliació de sòl industrial a Sanaüja

L'Ajuntament de Sanaüja modificarà pròximament les normes urbanístiques de la població per tal de poder duplicar el seu terreny industrial, convertint les 6 hectàrees situades entre les dues entrades al nucli des de la carretera de Ponts a Calaf en sòl industrial, amb la finalitat d'atreure noves empreses que vulguin instal·lar-se al municipi. L'Ajuntament també entrarà en negociacions amb l'Institut Català del Sòl per a que aquest organisme es faci càrrec de la urbanització del nou polígon. *M. Garganté*

Sopar del Segar a Massoteres

El dissabte 17 de juliol es va fer a la pista poliesportiva el tradicional Sopar del Segar, que se celebra cada any per posar fi de manera festiva a la campanya de la sega del cereal.

Hi van assistir 140 persones i, després de l'àpat, es va fer rom cremat i cantada d'havaneres amb el grup Mar Endins. *D. Vidal.*

La guarderia de Torà

El passat divendres 30 de juliol vam celebrar la festa de final de curs de la guarderia "EL

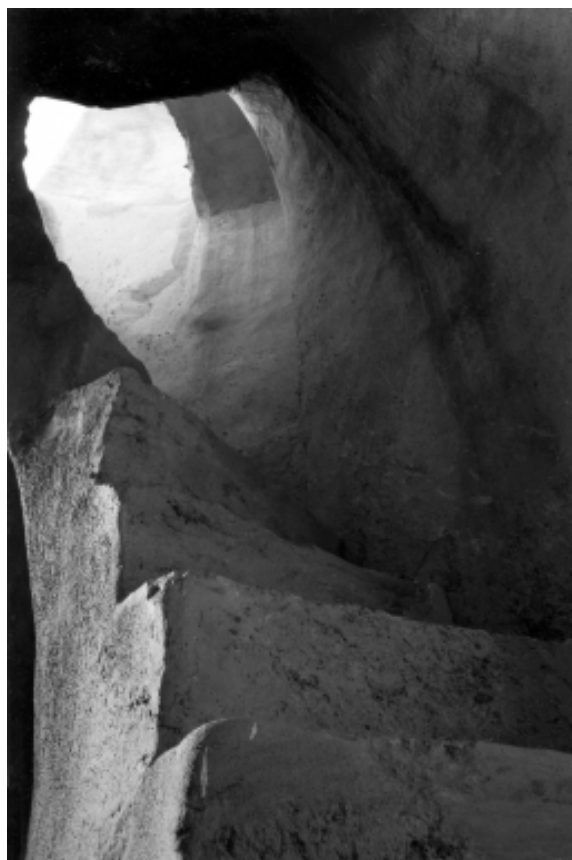

FOTO: SANTIAGO SOLÉ

JARDÍ". Vam començar lliurant la foto-orla a cada nen junt amb els treballs d'aquest últim trimestre. Tot seguit vam sortir al pati on vam berenar, però la gran sorpresa per a tots els nens i nenes van ser els tres castells inflables que hi havia instal·lats, que van ser gentilesa de l'A.M.P.A.

No sabeu com van disfrutar tots els nens al llarg de tota la tarda, pujant i baixant sense parar ni un segon.

Cal destacar que el mateix dia 30 de juliol al matí també es va celebrar el final de les activitats d'estiu, que enguany han tingut la participació de 38 nens i nenes, que s'ho han passat molt bé amb totes les activitats que han fet al llarg de tot el mes de juliol. Tot plegat va ser un èxit de festa que va donar pas a les vacances d'agost, ja que el curs ha tornat a començar el dia 6 de setembre. *M. Carme Santamaria.*

FOTO: JAUME SOLÉ

Sanaüja celebra els 25 anys d'ajuntaments democràtics

El propassat dia 9 de setembre i encara en el marc de la Festa Major, Sanaüja va commemorar el 25è aniversari de l'existència d'ajuntaments democràtics al nostre país, tot recordant la celebració de les primeres eleccions en període democràtic, celebrades el 3 d'abril de 1979.

L'acte va comptar amb els parlaments del l'alcalde, Antoni Mosella, l'exsenador i redactor de l'Estatut, Josep Subirats, l'exregidor de

l'Ajuntament de Lleida, Jaume Vilella, l'alcalde de Guissona i diputat provincial, Josep Cosconera, i Àngel Vidal, director dels Serveis Territorials de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat a Lleida.

Durant l'acte es va fer un repàs a tots els resultats de les eleccions municipals celebrades a Sanaüja i es va obsequiar amb una peça de

record a tots els que havien estat regidors de l'Ajuntament al llarg d'aquests 25 anys. *M. Garganté*

El V Curset d'Arquitectura Popular celebra una jornada a Sanaüja

L'Associació d'Amics de l'Arquitectura Popular, va organitzar aquest any el seu 5è curs d'estiu entre les comarques de la Segarra, l'Urgell i la Noguera, celebrant una de les seves jornades a Sanaüja. L'eix central

del curs d'aquest any, titulat "*Religiositat i arquitectura popular*", eren les construccions de caràcter religiós que sempre han estat més vinculades a la sensibilitat popular, com els santuaris, les ermites o els oratoris. A Sanaüja es van dur a terme dues conferències: una dedicada a les construccions funeràries, a càrrec de Joan Rovira, i l'altra dedicada als oratoris, pedrons i creus de terme com a punts estratègics que combinen funcionalitat i religió, a càrrec de Jordi Oliiva. A la tarda es va realitzar una pràctica de treball amb pedra a càrrec de Ramon Guixé a la qual va

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel i fax 973 473 077
25750 TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

seguir una visita guiada pels exemples d'arquitectura religiosa a Sanaüja i Ribelles. *M. Garganté*

Les nits d'estiu a Sanaüja: en la varietat hi ha el gust

Els dissabtes a la nit durant l'estiu han estat amenitzats un any més a Sanaüja per les variades activitats que s'han dut a terme tenint com a centre la piscina municipal. Des d'una nit dedicada al mestissatge cultural fins a una demostració de la dansa del ventre.

Fora del recinte de la piscina, el 14 d'agost es va celebrar una "nit astronòmica" al castell, on un grup de persones van aprendre quelcom més sobre els secrets de l'univers a través de les explicacions de membres del G.R.A.S (Grup de Recerca Astronòmica de Sanaüja). La mateixa nit va tenir lloc

l'esperada reaparició d'*Els pescadors de la Sèquia*, un grup local i humorístic d'havaneres, que va realitzar una lluïda actuació des d'una barca que es va traslladar a l'interior de la piscina expressament per a l'ocasió.

La temporada a la piscina va concloure oficialment el dissabte 28 d'agost amb la celebració d'una caminada popular i un espectacle d'efectes pirotècnics acompanyat d'un monòleg interpretat per Josep M. Rius de cal Toiet. *M. Garganté*

El Concurs de Pintura Ràpida de Sanaüja premia un pintor local

En la dotzena edició del Concurs de Pintura Ràpida de Sanaüja d'aquest any, es va produir el feliç esdeveniment de la concessió d'un premi a un sanaüjenc, Josep M. Codina, en reconeixement a la seva participació com a pintor local en el concurs d'aquest any. L'obra, premiada amb un accésit i realitzada amb tècnica acrílica, és una imatge del pont romànic amb el castell al fons i recull la voluntat de representar els elements més característics de la vila.

El quadre guanyador d'aquest any va ser una aquarel·la on es representava un indret de la plaça

Major, amb l'església al fons. Per contra, cal destacar l'anecdòtica controvèrsia suscitada per la concessió del segon premi a un quadre de marcats traços geomètrics i que el públic assistent a l'exposició no identificava amb cap indret del poble. *M. Garganté*

Pintura i fotografia durant un mes a Sanaüja

Des del 15 d'agost al 15 de setembre s'ha pogut visitar a Sanaüja l'exposició mixta de pintura i fotografia de dos artistes ben diferents: el pintor barceloní Sergi Ballester, resident a Biosca, i el fotògraf belga Pol Mayer, resident al Tossal (la Noguera). Sota el títol de *Reflexes*, l'exposició recollia olis de Ballester - paisatges i figures - i fotografies de Mayer que anaven des de diversos llocs remots del món fins a indrets propers i

FOTO: MARIA GARGANTÉ

fàcilment identificables pels sanaüjencs, alhora que també recollia una bona mostra de vivències quotidianes dels habitants de Sanaüja, captades amb gran sensibilitat i realisme.

L'exposició anava acompanyada de diversos exemples de llibres i enciclopèdies d'art amb fotografies de Pol Mayer, especialista en l'edició de llibres d'art i gran coneixedor de l'art flamenc del segle XV. *M. Garganté*

Castellfolli: una Festa Major reeixida

Enguany la Festa Major de Castellfolli ha estat molt reeixida. La Comissió de Festes ha treballat de valent i aquest treball s'ha vist compensat per una gran afluència de persones en tots els actes organitzats, des de la caminada popular fins a les sardanes i al ball de tarda i nit i les activitats organitzades per als infants.

S'ha de destacar, però, el pregó que va anar a càrrec del reconegut restaurador Ramon Freixa i Riera, fill del poble i propietari de diversos restaurants, entre ells el conegut *Racó d'en Freixa* de Barcelona. El pregó va ésser original i divertit, i com a bon cuiner, en Ramon va combinar un seguit d'ingredients que els podem aplicar tots els dies de l'any per fer-nos una vida millor:

l'amistat, la gresca, el seny, la germanor, la felicitat i ... un polsim de picant.

Seguidament, es va inaugurar l'exposició *Seneca Falls, Un Segle i Mig del Moviment Internacional de Dones*, cedida per l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona. Seneca Falls és el nom d'un poble de l'estat de Nova York (EUA) on fa poc més de 150 anys, 300 dones i 40 homes es van reunir en una convenció per reivindicar els drets socials, civils i religiosos de les dones. La temàtica de l'exposició, plenament actual, és la història del moviment de les dones arreu del món, de les seves reivindicacions i de les seves protagonistes. Visualment, a més dels textos il·lustratius, l'exposició es fa amena perquè va

durant la Festa Major s'ha dut a terme l'exposició d'artesanía, que es va inaugurar el dissabte dia 4 a càrrec del Sr. Antoni Esqué. S'hi van poder admirar treballs artesanals molt diversos, així com una mostra de la tasca de voluntariat duta a terme per membres de l'associació i un petit homenatge al geni universal Salvador Dalí. Un dels espais de l'exposició que va acaparar més l'atenció de la gent va ser el variat recull de fotografies que recollia moments i diferents actes públics de la vida sanaüjenca d'ara i d'abans -des d'una processó de Corpus fins a la composició de les taules electorals-. *M. Garganté*

Les trobades de puntaires i de gegants: plat fort de la Festa Major

FOTO: MIREIA TORRENS

A part de la gran i merescuda fama del castell de focs d'artifici que se celebra el dissabte de la Festa Major de Sanaüja, les dues activitats que aconsegueixen congregar major nombre d'espectadors, tant vilatans com de fora, són les trobades de puntaires i de gegants que se celebren el mateix dissabte. La trobada de puntaires a la plaça Major va comptar un any més amb la concorreguda presència de puntaires d'arreu de Catalunya, que van rebre un obsequi per

acompanyada de fotografies, cartells, caricatures, dibuixos i gravats.

Entre moltes, aquestes són algunes de les protagonistes d'aquest moviment: Concepció Arenal, Flora Tristan, Dolors Monserdà, Clara Campoamor, Carme Karr, Victoria Kent, Federica Montseny, Simone de Beauvoir, Margarita Comas i l'admirada mestra i pedagoga Rosa Sensat. *M. Morros*

L'Associació ARCS de Sanaüja: música i artesanía per la Festa Major

Promoure la pràctica i la cultura musical entre gent de totes les edats s'ha convertit en un dels objectius prioritaris de l'Associació ARCS de Sanaüja, que en el marc de la Festa Major d'aquest any ha organitzat la Tercera Trobada Musical, que va tenir lloc el dia 8 de setembre. Val a dir que l'anterior trobada, celebrada per Pasqua, va comptar amb la presència de la Sra. Montserrat Calduch, professora de música i organista del Santuari del Miracle de Riner. També

la seva participació.

Pel que fa a la trobada de gegants, a part de les dues parelles de gegants de Sanaüja, acompanyats pels grallers Canyacrec, aquest any va comptar amb la participació de les colles de Cardona, Plaça Nova i Sant Martí, ambdues de Barcelona, Juneda, Pradell de Sió, Tàrraga, Oliana i Vilanova de Bellpuig.

La pròxima cita més important pels gegants de Sanaüja serà durant les properes festes de la Mercè de Barcelona, on han esdevingut uns dels participants habituals. *M. Garganté*

Aplec a Santa Maria de la Molsosa

El passat dia 12 de setembre es va celebrar a la Molsosa l'aplec anual de tots els nuclis que conformen el municipi: Prades, la Molsosa, els Quadrells i Anfesta. La trobada, que es va iniciar als volts del migdia amb una missa a l'antiga església parroquial de Santa Maria de la Molsosa, vol commemorar tot el que aquell indret va significar en el passat, com a centre de culte i com a

lloc que delimitava i definia un territori amb nom propi, ja des de finals del segle X, moment en què apareix documentat. Així ho demostra i posa de manifest, entre altres coses, les nombroses

tocar del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Es va fer una visita guiada pel centre, que disposa d'una exposició de la fauna, un observatori astronòmic, un planetari, un centre de documentació, mediateca i biblioteca... Després de conèixer una mica les instal·lacions, es va anar a dinar al menjador del mateix centre.

De tornada, es va fer una parada a Sort on tothom va comprar loteria esperant que la Bruixa d'Or porti sort.

Aquesta excursió ha estat organitzada des de la Regidoria de Cultura dels ajuntaments de Castellfollit i Calonge i subvencionada per l'Obra Social de Caixa Catalunya. *N. Riera*

Exposició d'eines del camp a la Molsosa

Amb motiu de la Festa Major, el dia 15 d'agost tingué lloc a la Molsosa una exposició etnogràfica, consistent a donar

tombes que hi ha a l'antic cementiri que envolta l'església. És així com Santa Maria de la Molsosa recupera un dia a l'any tota l'esplendor i la funció que va tenir en el passat. L'acte va acabar amb un dinar ofert per l'Ajuntament al centenar de persones que hi van assistir. *F. Miquel*

Castellfollit i Calonge a Planes de Son

El passat 31 d'agost, un grup molt nombrós de persones van fer una sortida a Planes de Son, un equipament de la Fundació Territori i Paisatge que ofereix estades de lleure i d'educació ambiental en plena natura. El centre està integrat en el paisatge, semienterrat en un prat natural, i disposa d'unes instal·lacions úniques als Pirineus.

Després d'un llarg viatge i de molts revolts, es va arribar al centre ubicat a les valls d'Àneu, a

a conèixer les eines del camp que es feien servir antigament. La mostra, instal·lada en el local social del municipi, agrupà els estris de la pagesia, avui ja en desús, que havien estat aportats per les cases del poble. *F. Miquel*

FOTO: ROSA VILA

FORN DE PA
Algerich
Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

Pintors
Vila
C/. Escots, 6 Sanaüja Tel. 973 476 163

Et convidem a **esmorzar** cada diumenge!

Ohh!!!

?

Com ho pots aconseguir ?

- ☒ No missatges SMS
- ☒ No concursos
- ☒ No sorteig davant notari

Participa en les **CAMINADES DE TARDOR**:

- ☒ faràs esport
- ☒ coneixeràs el teu entorn
- ☒ coneixeràs gent
- ☒ t'ho passaràs bé
- ☒ participació i esmorzar gratuïts
- ☒ truca per reservar l'esmorzar:
609 338 544 - 670 050 347

Caminades programades per a cada diumenge d'octubre i novembre (primera sortida: 10 d'octubre)

Recorreguts més fàcils i curts (màxim 3 hores, entre 8 i 12 quilòmetres)

Hora de sortida: 9,30 h Plaça de la Font de Torà

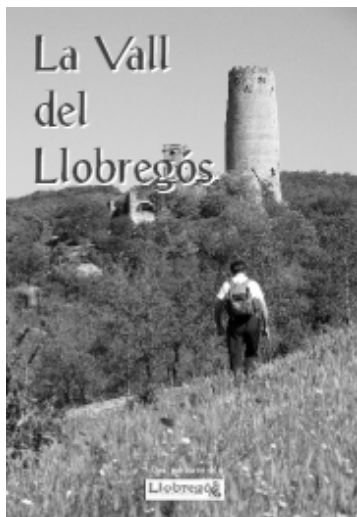
és una invitació de
L'APACT i LLOBREGÓS
INFORMATIU

AGRAÏMENT

Volem agrair tothom el bon acolliment que heu dispensat al suplement del núm. 7 de la nostra revista, titulat «*La Vall del Llobregós*», i que ve a ser una guia turística de la Vall en un intent de donar a conèixer el nostre patrimoni i la nostra terra.

Si alguna persona vol algun exemplar més, que sempre va bé per obsequiar i estendre així els nostres valors, us assabentem que el podeu trobar en les llibreries i llocs de venda habituals.

Però, d'una manera especial, volem agrair aquells establiments turístics (restaurants, hotels, cases rurals, etc.) que han contribuït econòmicament a l'edició i difusió d'aquest suplement, adquirint nombrosos exemplars per a regalar als seus clients. Gràcies a ells hem pogut fer front a la despesa que suposa la impressió a tot color de la guia.

Consignem, doncs, tot seguit aquests establiments, per a significar el nostre agraïment. És un deure que no volem deixar passar per alt:

Ajuntament de Calonge
Hostal Jaumet, de Torà
La Collita, de Vallferosa
Can Solé Xic, de Claret
Les Pletes, de Talteüll
Cal Mas, de Sant Serni
El Molí, d'Anfesta
Cal Santo, de Castellfollit
Cal Gambada, de Prades
Cal Ros, de Calonge
Cal Fania, de Mirambell
Cal Farrés, d'Aleny
Cal Vila, de Dusfort
Masia Manonelles, de Biosca
Restaurant Can Massoteres
Cal Plaça, de Sedó

Llobregós Informatiu

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORÀ - Tel. 973-473.155

GESTORIA

ASSEGURANCES

LABORAL - FISCAL

COMPTABILITATS

LLIBRERIA - PAPERERIA

GRAELLS

Sant Joan, 2 - Tel. 889 82 40

08280 CALAF

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43

TORÀ (Lleida)

Perruqueria
Ma. Elena

Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91

TORÀ

FORMIGEST S.L.

CONSTRUCCIONS

Plaça del Vall, - 25750 TORÀ (Lleida)

QUE VIURE &
«LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA

C/ VALL, 4

TEL. 973 473 006

TORÀ (LLEIDA)

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3 - 25750 TORÀ (Lleida)

tel. / fax 973 47 33 17

e-mail: cofisco@teleline.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
I GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

JOSEP PUIGPELAT I PALLARÈS

Responsable de Relacions Institucionals, Medi Ambient i Aigua, Sectors porcí, forestal i tòfona a la Comissió Permanent Nacional de la Unió de Pagesos i membre de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)... I, sobretot, veí de la Vall del Llobregós.

FOTO: ROGER BESORA

Després del IXè congrés de la Unió de Pagesos de Catalunya, amb una nova Comissió Permanent Nacional, com veus el futur del sindicat?

El futur el veig bé, tot i que hi ha el repte del relleu generacional, sobretot per l'absència de dues persones clau com en Josep Maria Besora i en Joan Casajoana. Penso que el sindicat està molt consolidat i que la nova Permanent ha de refermar els nous reptes i les noves exigències. En tot cas, haurem de seguir fent un esforç per adaptar-nos a una realitat social que canvia a marxes forçades des del punt de vista estructural i, sobretot, social.

Aquest any, sense dubte, ha estat d'allò més generós en matèria política (nou govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat, el triomf del PSOE a nivell estatal i les eleccions

al Parlament europeu). Com creus que afectaran tots aquests canvis en la nova política agrària, a tots els nivells?

És difícil preveure-ho; però és veritat que a Catalunya s'ha produït un fet històric inèdit. Sortint del franquisme, tenim 23 anys de CIU i en aquests moments els partits d'esquerres estan al poder: el canvi és que manen els que mai no ho havien fet. En definitiva, un pas més per consolidar la transició democràtica a Catalunya. Tota l'estructura administrativa de la Generalitat es creà a l'entorn d'un partit; i ara arriba l'alternança. Tot això és històric, s'ha de fer amb tranquil·litat. Amb tot, sovint es crea ansietat entre la gent: hi ha els dos extrems, uns que esperen grans canvis i d'altres que no en volen veure gaires; que només volen arreu la seva gent. I això és l'antítesi de la democràcia. En aquest cas, la democràcia és veure la gent més eficaç amb el màxim de

transparència. Hi ha poc temps, però a Catalunya tenim una oportunitat molt bona, una alternativa. No estem tampoc en èpoques de grans revoltes, sinó d'uns retocs, de més criteris socials. De cara a la política agrària, quan hi ha eleccions, des de la Unió de Pagesos sempre fem unes propostes; un decàleg en el qual, a grans trets, hi situem les nostres polítiques; que seran més socials, des del punt de vista productivista, però pensant en les persones i la gent del món rural. La curiositat és que els partits del govern han recollit les nostres propostes i el màxim partit de l'oposició també. Per tant, sembla que en principi no hi haurà d'haver massa problemes perquè aquestes coses importants que reclamem es duguin a terme en els propers quatre anys.

Podem dir que el Canal Segarra-Garrigues, tot i les discrepàncies en el seu finançament, és la gran esperança de totes aquelles terres que esperen beneficiar-se de l'aigua per al seu futur; però sembla difícil que aquesta arribi a gran part de la Vall del Llobregós. Com canviaria el tipus d'explotació agrària a la nostra terra, si finalment hi arribés?

Des del punt de vista d'organització de la societat, transformar el secà en regadiu realment és una revolució. És impressionant passar d'una terra en la qual només hi pots cultivar ordi o el que el clima t'hi permeti; a una altra que hi puguis collir pebrots, tomàquets, blat de moro, peres o pomes. Gairebé és com fer una ciutat on abans no hi havia res:

canals, camins... és impressionant. Aprofitar l'aigua per poder regar i produir aliments, en un món on tothom diu que sobra de tot, però on encara hi ha molta gent que es mor de gana, és molt important. Primer, jo crec que és important fer veure a aquells que dubten de posar rec que estan equivocats. Què seria el Pla d'Urgell ara si

al segle XIX no hi haguessin fet el Canal? L'altra cosa és com tota l'obra afectarà a la gent; aquí hi entra en joc la mà dreta dels governants. Ha de ser un rec, una transformació, que beneficiï a tothom, que d'alguna manera la riquesa es reparteixi bé. Si una aportació de fons públics tan important com són al voltant dels 250 mil milions de pessetes, només beneficiés setanta propietaris, no es justificaria socialment; només es faria des del punt de vista productivista. El que cal, per tant, és posar un sostre, un topall; que un no pugui regar tot el que vulgui perquè així hi arribi més gent. Perquè el rec suposi una autèntica revolta, una incorporació de força gent del territori que porti més feina i més valor afegit, s'ha de dur a terme amb una política de finançament

assumible pels pagesos, amb hipoteques a llarg termini. La part del cost de l'obra que paguin els pagesos no els ha de suposar, lògicament, arruïnar-se uns anys més tard.

És ben sabut que el sector porcí té gran rellevància a les nostres terres i d'aquest en depèn, en bona part, la bona salut del nostre sector agrari. Després dels primers contactes

amb el nou conseller de Medi ambient, Salvador Milà, creus que les polítiques mediambientals deixaran de criminalitzar el sector - com s'ha fet als últims anys- per intentar treballar junts a favor de la dualitat pagesia-medi ambient?

En aquests temes d'entrada hi ha dues parts que s'han de mirar. En primer lloc, la societat ha canviat moltíssim. A nivell cultural hem millorat molt, ara s'estudia més i, a nivell d'exigència personal, ara donem importància a temes que trenta anys enrera ni valoràvem; la qual cosa, en principi, és bona. Donar importància a la bona gestió de les granges i que aquestes no molestin a la gent

FOTO: ROGER BESORA

«Cal fer un esforç des del punt de vista tècnic per controlar la problemàtica mediambiental»

és un tema que nosaltres no podem obviar. Però, per la part de la societat, també s'ha de fer un esforç per entendre que l'activitat ramadera té les seves peculiaritats. Per molt que fem, els porcs fan la seva olor; i aquest distanciament de la realitat fa necessari trobar una solució. El

«Estem en un món tan gran o tan petit que ja necessitaríem un parlament mundial»

conseller, almenys de paraula, sembla que ho entén. Ara bé, per fer tots aquests canvis cal temps. Aquella granja de porcs que està al mig del poble, perquè quan el pagès la va fer no hi havia planificació urbanística, i perquè era l'únic lloc on la podia fer; a la llarga s'ha de treure, però no criminalitzar al pagès. Hi ha prou país com per col·locar les granges a llocs més apropiats, però ordenar i planificar no és una feina que es faci en cinc anys. I tot té un límit, si en una taula que hi caben deu persones, n'hi posem quinze; doncs no menges. Hem de fer un esforç de professionalització del sector que, quant a l'activitat ramadera ja n'és, però cal que els temes mediambientals es prenguin amb la mateixa seriositat. El purí o els fems no els hem de tirar, sinó que els hem de fer servir per adobar. No tirem fems o purí, sinó que adobem; és un tema conceptual.

I cal escampar-los a la terra quan aquesta els necessiti, no quan ens sobrin. És un tema important des del punt de vista de la mentalitat; és com si a un animal li volem fer menjar més gra perquè hem tingut molt bona collita. Ara bé, també s'ha de tenir en compte que els grups ecologistes estan exagerant moltíssim sobre els problemes que porten els purins, que no són tants, però també és veritat que si no es fan les coses bé la situació pot agreujar-se. Cal fer un esforç des del punt de vista tècnic per controlar la problemàtica mediambiental.

A més dels canvis de color polític de les diferents administracions, Europa ha encetat una nova etapa amb l'ampliació de la Unió cap als països de l'Est. Això suposa tenir més mercat, però també una reducció de les ajudes. Al teu parer, l'Europa dels 25 serà millor per a la nostra agricultura?

Jo crec que no hi haurà tants canvis. Si bé està clar que cada vegada hi haurà menys recursos públics, això no serà per culpa de l'ampliació de la Unió Europea; sinó per les polítiques que

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CONSETERIA

CAL GUÀTILES

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

dicta l'Organització Mundial del Comerç. I és que l'OMC està pressionant molt a Europa, també des dels Estats Units, perquè el continent deixi de subvencionar tant la seva agricultura. Ja s'han pres una sèrie d'acords, des de l'OMC, que certs ajuts no es podran donar per facilitar la lliure competència. Aquest no és, doncs, un problema de l'Europa dels 25, sinó de la situació de les negociacions mundials. Per altra banda, no estic d'acord amb els que culpen les subvencions de dificultar, als països que no en reben, de vendre els seus productes a l'exterior. Podem posar l'exemple del cafè, que no té cap subvenció a Europa perquè no en produïm. I, per això, els pagesos de Sudamèrica, colombians o bolivians, viuen millor? El comerç es mou mundialment i no hi ha cap ordre mundial que el controli. El problema és que hi ha quaranta o cinquanta multinacionals que ho tenen tot a les seves mans; financien ONG's perquè insisteixin que els ajuts

«El sector forestal necessita molta tranquil·litat i confiança»

a l'agricultura són el problema, que és el que els interessa que la societat pensi. Estem en un món tan gran o tan petit que ja necessitaríem un parlament mundial.

Després de sis anys del foc de la Catalunya central que arrasà més de 27.000 hectàrees de bosc i conreus, deixant al seu pas una empremta imborrable en tots nosaltres, creus que s'està portant una bona política de reforestació?

La política de reforestació és la que surt d'ella mateixa. El problema que tenim amb el bosc és que representa l'antítesi de l'economia d'avui. Actualment, cada dia surten uns valors a la borsa que, si te'ls vens, demà pots obtenir un cert benefici o no. En canvi, el bosc suposa invertir en alguna cosa que colliràs, si no es crema abans, potser d'aquí a vuitanta o noranta anys. Però on serem llavors? I això fa que no es posi il·lusió a replantar arbres, perquè d'aquí uns anys es poden tornar a cremar. El sector forestal necessita molta tranquil·litat i confiança. Ara hi ha un projecte de la Diputació de Barcelona per a l'ajuda de la repoblació que sembla que està bé... però en definitiva el problema és la manca d'il·lusió, perquè sempre rebrem els mateixos, els pagesos. Si hi ha una altra desgràcia, el bomber i el Director General cobraran igual, però al final els que hi hem perdut hem estat els que teníem l'obaga. I sense tenir en compte els diners, al final és un tema de confiança, i qui n'hi posa en una cosa així?

Roger Besora

Telf. i Fax 973 473103 TORÀ
assegrau@agentes.winterthur.es
agentes.winterthur.es/d.grau

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/ Palauet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 483 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

NATURA A LA VALL: LES MÓRES

L'estiu ha donat pas a la tardor, els dies s'escurcen, les nits a la Vall són més fresques i, mentre es produeixen aquest canvis, la natura, generosa com sempre, ens omple els marges dels camins, els torrents i alguna que altra clariana del bosc de bardisses punxents amb un dels fruits silvestres més comuns i més degustats per tot caminant: les móres.

Verdes quan són incipients, vermelles o negres en funció de la seva maduresa, les móres són el característic fruit carnós i suculent de l'esbarzer (*Rubus ulmifolius*), un fruit col·lectiu,

Dites de la padrina

"El fruit de l'esbarzer val com un joier"

"Poca llana, i encara per l'esbarzer"

tècnicament anomenat pluridrupa, format per petits fruitets o drupes. Com fruits que són, les móres tenen funció reproductora i dispersant de la planta a la qual representen. En aquest cas un atractiu color i un sabor deliciós el fan irresistible als animals del bosc que, involuntàriament, contribueixen a afavorir la germinació de la llavor un cop la seva coberta protectora s'ha fet més feble dins l'intestí.

De l'esbarzer cal esmentar que està format per llargues tiges de secció pentagonal equipades

Curiositats entorn de les móres i l'esbarzer

Sabíeu que temps enrere les móres madures s'utilitzaven per tenyir la llana?

Sabíeu que la Sentiu, població de la riba del riu Sió, prové etimològicament de sentice que en llatí vol dir esbarzer?

Les móres no només serveixen per fer delicioses melmelades, xarops, licors o iogurts, també tenen propietats medicinals. Així el fruit madur és un laxant molt bo i si és verd restreny i proporciona molta vitamina C. A més, les fulles verdes de l'esbarzer cuites tenen propietats antidiarriques, cicatriçadores de morenes i per aturar genives sagnants i pèrdues de fluxos vaginals. Les arrels són diürètiques.

amb agullons molt resistents. Segur que tots heu comprovat la seva consistència en primera persona, sobre la pell o esgarrinxant el jersei de llana. Les fulles són igualment dentades i juntament amb les tiges constitueixen formacions impenetrables només accessibles a petits animals que l'utilitzen com a llar. Únicament el foc, l'home ben equipat i els ramats quan pasturen poden fer front al seu potencial de creixement.

Xavi Moreno, biòleg

FOTO: XAVI MORENO

PATRIMONI A LA VALL

Retaules de Sant Pere de Matamargó

L'església de Sant Pere de Matamargó, al municipi de Pinós, és un edifici de mitjan segle XVII, que combina en perfecta simbiosi l'última alenada del gòtic -en les nervadures del presbiteri- amb la nova estètica classicista de la portada. Curiosament, l'església va ser construïda per Joan Roca, mestre de cases de Sant Feliu Saserra i pare de Gaspar Roca, també mestre de cases, que l'any 1663 construirà l'actual església-santuari de Santa Maria d'Ivorra.

El que fa, però, que aquesta església sigui excepcional són els seus magnífics retaules, sortosament conservats, fruit d'una renovació de finals del segle XVIII, quan els obrers de Matamargó es venen l'antic retaule de Sant Pere (del segon terç del segle XVII), a l'església de Sant Pesselaç (**vegeu nº 4 de Llobregós Informatiu**) i inicien la construcció d'un nou i fastuós retaule, en la línia de la monumentalitat i barroquisme que havia desplegat Carles Morató al retaule veí del santuari del Miracle, a Riner.

Així, doncs, el retaule major de Matamargó també està dedicat al sant titular de l'església, sant Pere, i precisament la imatge del sant compta amb una llegenda sobre un primigeni tronc de fusta amb propietats miraculoses, que hauria servit per a es-

FONT: JOAN VILAMALA, «L'OBRA DELS PUJOL», 2001

culpir-ne la figura.

L'artista encarregat d'aquesta renovació escultòrica del temple va ser Josep Pujol i Juhí, autor del magnífic retaule-capella de N. Sra. dels Colls, a la parroquial de Sant Llorenç de Morunys, que a Matamargó va comptar amb la col·laboració dels seus fills, Segimon i Francesc. El retaule major s'acaba l'any 1796, poc després que altres retaules menors que els mateixos artífex realitzen per a l'església, com són els de Sant Isidre, Sant Miquel Arcàngel, i la renovació del retaule del Roser.

Actualment sembla ser que la volta del presbiteri està en molt mal estat, la qual cosa suposa una greu amenaça per a les obres que conté aquest temple -i també, no cal dir-ho, per a les persones-, de manera que es fa extremadament necessària una intervenció urgent, que no ens faci lamentar pèrdues irreparables.

Maria Garganté Llanes

FONT: JOAN VILAMALA, «L'OBRA DELS PUJOL», 2001

Molí Gros d'Ivorra

El poble d'Ivorra esdevé un cas paradigmàtic de xarxa de molins on, en més o menys un quilòmetre, hom en té notícia d'almenys set, des de cal Segués, prop de les fonts de Santa Maria, a la capçalera de la vessant més oriental del torrent, fins al casal isolat de cal Tarruella. El Molí Gros o de la Gual, avui propietat de cal Vinyes, no és solament el més interessant d'aquests nombrosos molins d'Ivorra, sinó que probablement estem davant d'un dels molins més notables del Llobregós.

Les parts que s'han conservat d'aquest edifici són la sala de moles, part de l'estructura de la bassa, reconvertida en camp de conreu, i el cacau. El carcavà o desguàs es troba totalment enterrat, cosa que n'impossibilita la seva descripció. L'edifici és de planta quadrada, bastit amb carreus de tamany diversos i disposats a filades. L'ingrés actual a l'edifici no és l'originari i s'efectua per una petita obertura practicada al mur nord-est. La primitiva porta, d'arc adovellat de mig punt, es conserva tapiada en el mur que mira al sud-est i damunt

seu s'obria una petita espitllera. Conserva part del mecanisme de mòlta: la mola sotana, fixada al paviment de la qual en sobresurt la nadilla, ja molt malmesa, i al costat, arrencada, la mola volandera.

Aquest molí el tenia en feu el castlà d'Ivorra per la donació feta pel Comte d'Urgell el 1150 i confirmada i renovada per Guillem, Vescomte de Cardona, el maig de 1212 quan es constitueix la castlania. El molí, doncs, va anar passant pels diferents castlans d'Ivorra, com la família dels

Tristany -coneguts sobretot per ser els promotors de la construcció de l'església parroquial-, i els Nuix. Precisament el molí hauria deixat de funcionar quan Antoni de Nuix i d'Espona impulsà, durant l'últim terç del segle XIX, la construcció d'una fàbrica de farina, situada davant d'un altre molí de la família, el conegut com a molí del Nuix (o de la farinera).

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

COMIAT I BENVINGUDA A LA PARRÒQUIA DE TORÀ

Després de 6 anys exercint com a rector de Torà, Mn. Climent Capdevila ha estat destinat a regir les parròquies de Golmés i Catellnou de Seana, a la plana. Ha vingut a reemplaçar-lo Mn. Pau Bordera i Canals, fill de Bellpuig, de 66 anys, i fins ara rector de les parròquies on ha estat enviat Mn. Climent.

L'acte públic de comiat va tenir lloc el diumenge dia 29 d'agost a la una del migdia a la sortida de missa, a la mateixa plaça de l'església. En un acte molt concorregut, amb parlaments de l'alcalde de Torà, de la Montse Torné, en representació del jovent de Torà, i d'altres feligresos, li van ser lliurats uns obsequis

aconseguits per aportacions voluntàries i anònimes. Al final Mn. Climent, molt emocionat, va agrair a tots els presents aquesta mostra d'afecte de tots els feligresos.

També li va ser lliurat un pergami on d'una manera breu i resumida queda palès el sentir general de tot el poble fidel en aquesta hora de comiat.

Al temps que des d'aquí fem aquest recordatori del pas de Mn. Climent per la parròquia de Torà, donem des d'aquest exemplar del "Llobregós Informatiu" la benvinguda a Mn. Pau, esperant que la seva estada esdevingui ben profitosa per al seu ministeri pastoral.

Redacció

ENTREVISTA

Parli'ns dels seus pensaments quan va venir a Torà.

Vaig rebre la notícia amb il·lusió i ganes. Havia estat poques vegades al poble, malgrat tenir-hi família, i no el coneixia. Com que venia de Cardona, el vaig trobar petit, però amb la gent acollidora i que hi podria treballar molt bé. De seguida la gent es va oferir per ajudar-me en el que fos i em vaig fer un embolic de noms... D'altra banda, vaig veure que a l'església li convenien reformes.

Quins projectes pensava dur a terme per contribuir a millorar-la?

Quan vaig arribar, la gent estava a l'expectativa i demanaven reformes a l'església. Ja s'havia fet un projecte de restauració global, però era poc viable. El projecte que s'està duent a terme en aquests moments pretén fer una

restauració general.

Sovint és difícil diferenciar l'església com a lloc de culte, de l'església com a lloc de trobada. Quina creu que és la que més hauríem de potenciar?

L'església com a lloc de trobada. El més important són les persones, no els edificis. Cal diferenciar entre el temple, que és el lloc físic on es reuneixen els cristians, i l'Església, que és la comunitat de creients.

Què diria a la gent que pensa que el bon creient és aquell que fa pràctiques religioses?

Les pràctiques són necessàries, però al mateix temps cal portar una vida coherent amb la fe que hom diu professar. Es tracta d'un cercle on les pràctiques religioses són un complement i expressió de la fe.

Creu que el missatge cristià autèntic, el de la solidaritat i l'ajuda al més feble, el que no entén de classes socials ni de riquesa, està poc arrelat en la comunitat?

Crec que no; potser n'hauria d'estar més, però la gent respon als actes solidaris que des de Càritas o Mans Unides es convoquen. Penso que cada vegada n'està més.

Per què creu que avui en dia gran part del jovent, no solament de Torà sinó d'arreu, no participem d'alguns sagraments?

Potser participen més dels sagraments que tenen un caire més social, com els casaments, perquè fa més bonic, pels pares, etc., o les comunions. Però quin sentit tenen si els desvinculem de les vivències cristianes? El que també passa és que hi ha modes en les creences. Hi ha famosos que diuen ser budistes i marquen tendències... Molta gent, també, es crea una "religió a la carta" en la qual barreja diverses religions que en molts casos poden ser oposades. Pel que fa al jovent que no practica cap tipus de religió, diria que molts cops es tracta d'una "religió laica", en la qual s'uneixen en front d'alguna desgràcia i certs símbols tenen un caire espiritual.

Vostè sempre ha tingut la rectoria oberta a les necessitats i iniciatives del poble. Què s'ha fet des d'ella per ajudar?

Malauradament, en aquesta Rectoria falta infraestructura. No ofereix les condicions que es requereixen per a més activitats, per l'estat en què es troba; però són bastantes les iniciatives que acull: des de la Catequesi i Mans Unides (ajuda a persones necessitades, conferències, etc.), grups de neteja de l'església, grups que reparteixen el full, les Junes d'Obres...

Li sembla que li queda alguna cosa pendent de la seva tasca pastoral a Torà?

El projecte d'obres de l'església, la catequesi d'adults i el projecte d'ajuda a les famílies que bategen fills i volen educar-los en la fe cristiana.

Està content amb el seu nou destí?

Per una banda, m'està bé; per l'altra, em sap greu deixar el projecte de l'església que aquí havia iniciat, tot i que ja està posat en marxa, i també em sap greu perquè aquí coneixia la gent i m'hi sentia molt bé.

Moltes gràcies, Mossèn Climent.

Vull expressar el meu agraïment al poble per l'acolliment que he rebut i perquè han estat moltes les persones que durant aquest temps han col·laborat per l'Església i pel poble.

Montse Torné

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

EL PEP DE JOVANS ENS HA DEIXAT

El Pep va nèixer a la masia de Jovans (Puigredon) l'any 1930, fill d'una família de vuit germans. Instal·lats a Torà treballà com a manobre en diverses cases pairals de la zona de Llobera i com a empleat a Cal Guatlles. En 1959, es casà amb la Francesca Graells, filla de Cal Birrot.

El Pep de Cal Jovans, toranès de socarrel, va ser l'escollit l'any 1994 per personificar el primer gegant de mans lliures del Carnaval de Torà, de la Festa de la Llordera: el Brut. Durant aquests últims 10 anys, el Pep va prendre participació activa en la Festa. En la celebració de l'últim

la població.

Els personatges centrals de la festa són substituïts per gegants, que són la caricatura de quatre persones de Torà. Els organitzadors de la Festa havien d'escollir la persona per representar el Brut (primer gegant). Tots els tirs van anar a encertar en la mateixa persona, el Pep de Cal Jovans, el qual no va posar cap mena d'entrebanc. Tot s'havia de mantenir en secret fins el dia del Carnaval; era tal la confidencialitat, que al principi ni la muller del Pep tenia coneixement de tal aconteixement.

Carnaval, se li realitzà un homenatge pels 10 anys d'ençà de la creació del gegant.

El 30 d'agost de 2004, l'alegre Pep de Cal Jovans, ens va deixar. No tornarem a gaudir de les seves ballaruques, però sempre serà entre nosaltres. El gegant perdurà per sempre. Potser l'hem perdut físicament, però mentalment estarà sempre en els nostres pensaments. Cada Carnaval, el Brut sortirà als carrers de la població; el Pep serà conegut per totes les generacions. Per aquest mateix motiu, podem dir que el Pep de Cal Jovans, tot i l'absència física, sempre serà recordat i estimat.

La història de la Festa de la Llordera es remunta cap a 1750, quan -segons el Costumari Català- el jovent del poble feia gresca pel Carnaval, tot ballant la dansa i contradansa amb els personatges del Brut i la Bruta, el Bonic i la Bonica. Després de la Guerra Civil es va prohibir la festa, recuperada l'any 1990 gràcies a quatre joves de

El creador del gegant va ser el solsoní Manel Casserres, pare, que a partir de diverses fotografies i alguns viatges a Solsona va elaborar la caricatura del Pep per donar vida al Brut.

Com a anècdota, cal remarcar que durant el primer any de vida del Brut, aquest portava una gorra enlloc d'un barret. L'explicació rau en el fet que el Pep sempre portava una gorra, la gorra d'anar a Jovans (la masia). El següent any, el Brut sortí al carrer amb barret, ja que aquest ornament era més propi de Carnaval.

En 1994, el Pep va ser nomenat Brut de la Festa de la Llordera. L'any 2004, va rebre un homenatge pels 10 anys de la creació del gegant. El 30 d'agost del mateix any, el Pep ens ha deixat i se n'ha anat amb el bon record del seu Carnaval: amb la il·lusió i les vivències d'aquesta festa que ha tornat a néixer arran de la voluntat de toranesos i toraneses.

Comissió Carnaval del Brut i la Bruta

SOLSONA - GUISSONA: UNA NOVA VIA TRAVESSA LA VALL DEL LLOBREGÓS

Les vies de comunicació han estat sempre un punt de referència a través de les quals s'ha organitzat la vida de les ciutats, s'ha incrementat el comerç i ha possibilitat la relació entre pobles i comarques. El mes d'agost passat es va inaugurar l'últim tram de la carretera que uneix Solsona amb Guissona i, en definitiva, dues comarques (el Solsonès i la Segarra) properes i veïnes, però d'esquena per la falta d'una bona via de comunicació.

Solsona, que fins ara només tenia un bon accés cap al Bages, a través de Cardona i Manresa, ara s'ha obert cap a la plana i cap a Lleida, per aquesta nova carretera que travessa la Vall del Llobregós per Biosca i Massoteres, intercedint la carretera tradicional de

Barcelona a Andorra, en la rotonda oberta a l'altura de Biosca.

Ja en l'antiguitat, els romans havien obert una calçada que unia les poblacions de Setelsis (Solsona) i Ileso (Guissona), a través de Perecamp, Sant Pere Sasserra i Biosca. Encara es conserven vestigis d'aquella via. La nova carretera, doncs, segueix el mateix traçat que els romans havien construït ara fa dos mil anys. Cal recordar els jaciments arqueològics que les obres d'aquesta via han deixat al descobert, tant a Sant Pelegrí de Biosca com a Guissona, tal com va publicar al seu dia Llobregós Informatiu.

Fermí Manteca

EL TEIXIT INDUSTRIAL DEL LLOBREGÓS (3)

MUNTSEG SL A SANAÜJA

FOTO: MARIA GARGANTÉ

L'empresa MUNTSEG SL va ser fundada l'any 1992 a Sanaüja. Situada al barri dels Vilars, disposa d'una superfície útil de 750 m² entre planta de producció i magatzem. Si bé MUNTSEG SL és una empresa totalment autònoma, en la vessant tècnica depèn de Forminsa situada a Castellvell i el Vilar (Bages), la gerència de la qual detenen en F. Codina i J. Sánchez. La planta de Muntseg a Sanaüja està a les ordres de Manel Jounou que és el cap de fabricació.

La plantilla actual de Muntseg està formada per 21 persones repartides en tres torns de treball, que a vegades poden ser quatre depenent de les

fluctuacions del mercat. Els productes que fabrica l'empresa són components mitjançant cargolament, reblament, soldat i tot tipus d'operacions en premsa, ja sigui encunyació o doblat. Mitjançant les premses s'encunya i es dona forma a qualsevol tipus de material (ferro, alumini, acer, llautó, coure, etc.) i a les màquines i útils de muntatge s'acaben els processos de les peces que subministra diàriament Forminsa.

La gamma de productes de Muntseg va des d'un petit clavador per una grapadora fins a un difusor de calor d'alumini per a televisió. També treballa per l'anomenada "gamma blanca"

La plantilla està formada per 21 persones repartides en tres torns de treball

d'electrodomèstics (rentadores, microones) i té com a clients diverses empreses del grup Mondragón (Fagor, Zanussi). Darrerament ha obert una planta dedicada a l'automoció (fabricació d'electrovàlvules de canvi de marxa) per a Seat, Audi i Volkswagen. També fabrica filtres antipol·len per a Peugeot i Citroën i produeix cada dia uns 15.000 connectors de marxa enrere.

Pel que fa als processos i garantia de qualitat, val a dir que des de Forminsa es fan arribar les normes a seguir per cada referència i a Muntseg s'aplica seguint sempre les instruccions del director de qualitat de Forminsa. L'Oficina Tècnica és l'encarregada de fer plànols i disseny i des de Muntseg es fa l'estudi de mètodes i temps, així com els primers prototips de les peces, a més de fer tot un seguiment de fabricació fins a les últimes proves. Com es pot veure per tot el que s'ha dit fins ara és ben clara l'imbricació entre Muntseg i Forminsa i, encara que cadascuna tingui vida pròpia, queda palesa l'enorme dependència recíproca entre ambdues empreses. El llistat d'empreses per a les que treballa Muntseg és molt llarga, però n'assenyalarem només unes quantes per no allargar molt la llista: Schneider Elèctric España SA, Hewlett Packard Española SA, Power Con-

trols Ibèrica SL, Sharp Electrònica España SA, Dephi Auto SA. i moltes altres.

Val a dir que Muntseg és l'única empresa fabril que opera a Sanaüja i per tant té una importància capital per la repercussió econòmica de la localitat, encara que la xifra de treballadors no sigui molt alta. Per això, esdevé molt important la pervivència i la bona marxa d'aquesta unitat empresarial. I, encara que l'esperit dels seus gestors seria ampliar la producció, això queda descartat de moment per culpa de la *deslocalització*, ja que algunes de les multinacionals per a les quals treballa han traslladat la producció a Turquia i a Singapur. Confiam que aquest "fenomen" generalitzat no arribi a afectar Muntseg.

M. Garganté/ A. Brau

FOTO: MARIA GARGANTÉ

QUEVIURES
Francesc Llordès i Rovira
ESTANC

Plaça Major, 8 - Tel 973 476 055
25753 - SANAÜJA (Lleida)

LLIBRERIA
ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal

Mª Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

*Al servei de la comarca
des de 1895*
Telèf. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET
SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
al Palauet de la Font a Jorba s/n
08260 CALAF

Telèfon 699 63 35 20

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

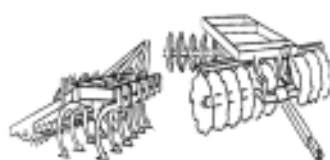
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/ Isidre Vilaró, 14 - 08280 CALAF (BCN) - Tel./Fax 93 868 04 28

CONSTRUCCIONS

J. Antoni Parra

C/ Vilàs, s/n • Tel. 973 47 60 78 • SANAÜJA

GROUP
FURAS

Furas, S.A. Cables & Cordsets

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http://www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Colomanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

PRIORS DE SANT GIL DE TORÀ

Com és tradicional, els Priors de Sant Gil han ballat la dansa i han donat el relleu als nous Priors.

Sortints:

Ramon Fornell, Esther Traveset, David Vila, Josep M. Cererols, Miriam Fonoll i Carles Casals.

Entrants:

Casats: Joan Antoni Salcedo Torres, Josep Ramon Esteve Massana.

Solters: Jordi Torné Chimenos i Joan Alfons Castells.

Solteres: Anna García Bernaus i Maria Gené Creus.

Fàbrica de làmpades - Torà
Tel. 973 458 100

Làmpades de
tots els estils
a preus
excepcionals

Horaris: matí de 2/4 de 9 a 2/4 de 2
tarda de 3 a 3/4 de 7
dissabte de 10 a 1

TALLERS *Art*
Gargantè

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident - Tel. 973 473 455 - TORÀ

- Fred industrial i comercial
- Instal·lacions
- Manteniment i reparacions
- Instal·lacions d'aire condicionat
- Rètols lluminosos

**GAR
FRED**
c. de b.

C/ Convent, 12
25750 TORÀ

Tel. i Fax. 973 473 387

 **Gimnàs
TORÀ**

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

iberCaja

Al seu servei

Plaça La Creu, s/N
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 32 27

PIZZA
DARTS
PESQUERIA
LIBRERIA
TABAC
"cal xandri"
PAPERERIA
LOTJÓ
CASAQUINA
LOTJÓ 800
SERVIS DE PLATERIA

Sant Jaume, 33
tel. 938698168
08280 CALAF

EXCAVACIONS DUOCASTELLA, S.L.

CASTELLTALLAT - Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)

Restaurant Cal Borres
Plaça Major nº 1
Biosca (tel. 973473632)

Menú de dilluns a divendres
Cap de setmana carta
Dimecres, descans setmanal

Obertura: el 27 d'agost 2004

JORNADES EUROPEES DEL PATRIMONI A SANTA MARIA DE CASTELLFOLLIT

El dissabte 4 de setembre, el Monestir-Priorat de Castellfollit de Riubregòs va retornar, per una hora, als temps del seu major esplendor, a l'època medieval.

Això fou possible gràcies a la imaginació de tot el públic, que omplia completament el temple, recolzada sobre els cants gregorians de la Capella de Música de la Tossa de Montbui.

Van començar amb les matines, amb el temple fosc trencat per la claror del foc. Seguidament la Montserrat Coberó va explicar com anaven les coses en aquells anys i en aquell lloc. Unes imatges projectades sobre l'absis completaven els

comentaris. L'incens i la llum acompanyaren els cants propis de la missa. Sobre un ambient vermellós es van cantar els salms i les vespres, per acabar amb la Salve, tal com fan encara a tots els monestirs.

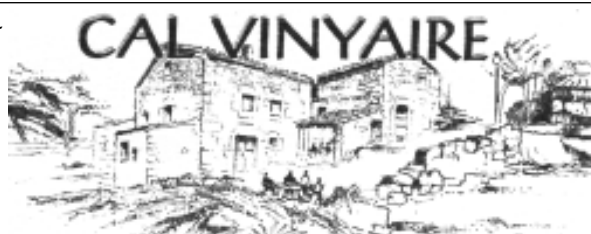
En acabar, el públic va poder degustar pastes de mel a l'estil medieval i vi aromatitzat com llavors es bevia. La direcció de la coral fou a càrrec d'Isidre Prat i Frederic Prat. Era evident que el públic va quedar molt satisfet de la vetllada.

Pau Ortínez

ALLOTJAMENT RURAL INDEPENDENT

- Masia amb capacitat per a 9 persones
- Llar de foc
- Banyera d'hidromassatge
- Calefacció central
- Televisió i fil musical a totes les habitacions
- Barbacoa
- Piscina pròpia a 1,4 Km.

Un tranquil
lloc d'encant rural

AGROTURISME 25752 Lloberola (Biosca) - Lleida (Spain)
Tel. 973 296 180 - 627 004 408 - 637 990 322 www.calvinaire.turismerural.com

CALONGE DE SEGARRA: INICI DE TEMPORADA A RÀDIO ALTIPLÀ

El dissabte 18 de setembre es va iniciar la nova temporada a Ràdio Altiplà, quedant la graella de programes de la següent manera quant a desconexions de COM Ràdio: De dilluns a divendres i després dels informatius horaris se segueix fent *La notícia al punt*. També de dilluns a divendres hi ha desconexió musical de 12 a 2 del migdia i de 9 a 10 del vespre. El programa del DJ NÓMAR,

Ràdio-disco-mòbil, s'emet els dijous i dissabtes de 9 a 10 del vespre i el del DJ TRENK, *Dance music*, els divendres de 10 a 2/4 de 12 de la nit; així mateix es manté el musical dels dissabtes a la nit, *Al teu propi estil*.

Cal destacar els canvis en el programa del dissabte al matí i que es repeteix el diumenge en el mateix horari. D'entrada, i amb la pretensió de ser referència de tot el que es cou als pobles de la Catalunya Central, s'anomena així, "Referències" i té força novetats. L'horari, que segueix essent de 10 a 13, compta en la primera hora amb l'apartat d'entrevista i debat conduït per Angelina Salut. Les dues hores següents són de magazín, conduïdes per diversos col·laboradors, (entre tots ho farem tot fins al dia que decidim

tirar la tovallola per manca de recursos i d'anunciants), es repassen les notícies de la setmana, el temps, l'agenda del cap de setmana, els espais dels diferents col·laboradors i la participació dels oients. A partir de la una del migdia es manté l'*Informatiu de l'Altiplà* amb les notícies més destacades de la Catalunya Central, amb Laia Segura i Gemma Ribalta.

I des d'aquestes pàgines farem una crida a tothom qui sàpiga fer coses tan estranyes com parlar, dialogar, fer tertúlia, imitar personatges, tocar instruments musicals, tocar els nassos als demés, encantar serps amb flabiol, etc. Tots ells tenen les portes obertes de Ràdio Altiplà.

Ramon M. Fitó

RÀDIO
altiplà

107.2 FM

LA MUNICIPAL DE L'ALTA ANOIA

www.comemissores.com/radioaltipla

Tel. 93 868 04 09 Fax 93 868 12 34 e-mail: radio.calonge@diba.es

CAMINADA POPULAR A CASTELLFOLLIT

Imatges de la Caminada Popular de Castellfollit organitzada el passat 13 d'agost per la Comissió de Festes de la població dins els actes de la Festa Major.

La caminada va ser un èxit d'organització i de participació. Un centenar de caminants de totes les edats van fer el recorregut de 10 quilòmetres en poc més de dues hores. El Mas de Magrà va ser el lloc en què es va compartir el berenar de germanor per a tothom.

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

EL IOGA DE L'HARMONIA

A occident es va començar a parlar dels ioguis (practicants de ioga) arrel de l'ocupació de l'Índia pels britànics (1765-1947), però no va ser fins a la dècada dels cinquanta del passat segle quan, a través d'alguns professors de ioga hindús que es van establir als Estats Units, es va començar a divulgar entre nosaltres.

Des dels anys vuitanta ha augmentat el nombre de practicants a tot el món, a mesura també que la forma de vida fa més necessari trobar respostes pràctiques i eficaces a l'estrès i la desnaturalització de la nostra societat.

El primer aspecte és el ioga físic, la part més coneguda d'aquesta ciència mil·lenària. Es tracta d'una sèrie de moviments i postures que tenen com a finalitat mantenir el cos esvelt i tonificat, tant pel que fa a l'estructura muscular com al sistema ossi amb les seves articulacions i lligaments. També els òrgans interns, les glàndules, el sistema nerviós i circulatori se'n beneficien.

El segon aspecte és el "pranayama", exercicis respiratoris que potencien la capacitat de concentració, la pròpia funció respiratòria, la claredat mental i les funcions fisiològiques, proporcionant serenitat i control, a partir dels quals podrem accedir a la resta dels aspectes de la vida saludable.

La relaxació fa que el nostre cos i la nostra ment descansin profundament i el que és més important, de forma conscient, la qual cosa és una experiència molt agradable que eixampla la consciència.

El quart aspecte del ioga és una alimentació saludable, basada en una dieta natural, nutritiva, ben equilibrada i en la quantitat suficient.

El pensament positiu és una part del ioga integral que té com a referència

**És una filosofia
pràctica que va néixer
a l'Índia fa uns cinc mil
anys i que té per
objectiu millorar i
mantenir un estat
saludable a nivell físic,
mental i espiritual**

constant els valors de la pau i l'harmonia, virtuts que es van desenvolupant a mesura que els anem dedicant més atenció i més importància a la nostra vida.

L'últim aspecte del qual es parla a l'hora d'explicar el ioga és la meditació, però de fet és el més important: la joia suprema del ioga.

En els aspectes anteriors hem vist com anar enfortint la disciplina, la facilitat per a relaxar-nos a voluntat, la capacitat de concentració, la vitalitat i flexibilitat i un cor honest i en pau, i altres característiques positives.

Tot això ens prepara per a la meditació: seure en una postura ferma, confortable i fixar l'atenció en l'objecte de la nostra meditació, mantenint l'atenció exclusivament en l'aquí i ara, és dir, en el moment present.

En conclusió: el ioga és una font de vitalitat per al cos, la ment i l'esperit. Tots podem practicar ioga, ja que aquest es pot adequar a qualsevol edat i circumstància personal; solament requereix una determinació ferma de viure de forma sana i genuïna.

Francesc Sánchez

SALUT MENTAL

La ment "zapping"

Per tal que la nostra ment, pensament, idees i vivències es manifestin plàsticament, posseïm la paraula i l'articulació de la llengua. També disposem d'uns grafismes per dibuixar-la i de les imatges, que d'una forma compacta i ràpida, ens evoquen una situació igual per a tothom i diferent

En l'antiguitat Aristòtil va criticar l'invent de l'escriptura per la conseqüent pèrdua de memòria, col·lectiva i individual, que suposava per a l'home el canvi de la transmissió oral a l'escripta.

El perill que podem anticipar en aquest nou model de la comunicació humana, està en el gran

per a cadascú alhora, mercès a la individualitat. Els humans hem anat evolucionant gràcies als invents i a la transmissió dels coneixements, primer de manera oral, després de manera escrita i tot sembla ser que anem a fer-ho de manera telemàtica (informació i imatge).

La ment "zapping" és un nou tipus de pensament que ha originat l'ús de les icones i que genera reaccions emotives. Aquestes són ràpides i immediates com *m'agrada/no m'agrada*, en front de la ment racional i reflexiva que sorgia a partir de la lectura i l'escriptura i que originava reaccions raonades com *estic d'acord/no estic d'acord* i valors com l'esforç i la paciència.

pes que recau sobre l'individu per a poder-se obrir pas entre tanta informació, essent necessari saber discriminar la informació que ens convé de la que no. Aquest model pot generar en l'ésser humà un alt nivell d'estrès, tant per la velocitat en què transcorre la informació com per la quantitat que n'hem de discriminar.

Així doncs, caldria qüestionar-nos quin ús volem fer de la informació que tenim a l'abast...

Josep Vilaró,
Monitor Centre de Dia de Tàrraga

CONSTRUCCIONS
BISCARAN S.L.L.

Restauració cases de pagès
Treballs en pedra i obra
Noves construccions
Reparacions - rehabilitacions

Delta Residencial, 8
SOLSONA

Tf. 627443032
627443023

CAIXA CATALUNYA

Passeig Dr. Esteve, s/n
25750 Torà
Telèfon 973 47 3026
e-mail director-oficina.0034@caixacatalunya.es

EXCAVACIONS GERMANS

CASES S.L.

Ramon Cases Jounou

Avgda. Solsona, 8 Altell, 5
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 473 616

Mòb. 629 285 518

C/ Escots, 30
25753 SANAÛJA (Lleida)
Tel. Fax 973 476 041

Serveis Forestals

Neteges

Aprofitaments

Venda de Llenyes i fustes

Tancats de Bestiar i Parcel·lació

Tel. 607 91 89 76

973 29 61 21

973 48 38 36

Restaurant **"CAN SOLÉ XIC"**

Plaça Major, 10
25751 CLARET
Torà (Lleida)

Reservi taula a:
973 29 60 08

cansolexic@viladetora.net

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pins (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

Perruqueria
Carmen's
HOME I DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

RESTAURANT SNACK - BAR

la torre

Pa i Coca - La Casa dels emboritzats

Menjar a la carta i pagar al menú

Passeig Guanyabens
08261 CASTELLPOLLIT DE RIUBREGÓS (BCN) - Telèfon 93 659 30 17

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Telèfon 973 47 35 38

PLAÇA DEL VALL, 24 TORÀ (LA SEGARRA)

mail: gotic@cag.es

Què passa a l'Ajuntament de Torà?

No destapem cap secret si fem referència a què quelcom bastant estrany està passant al si de l'Ajuntament de Torà. Aquest ambient enrarit i poc constructiu l'han pogut palpar tots aquells que han estat presents a alguns dels plens públics que s'han celebrat darrerament.

És simptomàtic, per exemple, que la qüestió municipal toranesa estigui omnipresent a internet. En circumstàncies normals els fòrums d'opinió no vindrien farcits de comentaris anònims i sí potser de corresponsals identificats. Darrerament hi hem pogut observar tot tipus d'impressions i encreuaments dialèctics que, potser per ser anònims, s'haurien d'ignorar. Però com que la llavor està sembrada, encara que es desconeix el sembrador, veurem quina collita tenim.

Dit això, no podem passar per alt que en poc més d'un any s'han produït en el si de l'Ajuntament un seguit de situacions que no són del tot normals. Per exemple: al cap de pocs mesos de quedar constituïda la nova corporació municipal, el tinent d'alcalde Miquel Polo va deixar la regidoria i el

consistori per desacord amb el tarannà de l'equip de govern. Va substituir-lo el número 4 de la llista d'INTO, en Jaume Garrabou. Aquest ha durat vuit dies mal comptats com a regidor per INTO. Ara s'ha passat al grup mixt, que vol dir anar per lliure: ni INTO, ni CUP, ni CIU. Per què ha tingut una vida política tan curta en Garrabou com a regidor pels independents? Sembla ser que els motius són semblants als esgrimits per regidor Polo i per entendre, segons ell, que l'equip de govern està lluny de vetllar pels interessos del poble com és preceptiu.

Tants canvis en un temps tan curt donen a entendre que alguna frontissa grinyola a la maquinària municipal. I això no pot ser bo pel funcionament del municipi. Si perdem el temps en canvis i discussions en lloc de governar, que és l'interessant, no anirem gaire lluny ni farem gaires coses. I si a sobre l'oposició no pot oposar gaire, perquè sembla com si estigués bastant menystinguda, el quadre quedarà ben dibuixat.

Albert Brau i Bagà

Surrealisme «cartellil»

Una es pregunta, modestament, si l'encarregat dels rètols de les nostres carreteres consumeix alguna mena d'estupefaent, o si, senzillament, té un estrany sentit de l'humor. M'explicaré tot seguit. Es veu que no n'hi havia prou amb els canvis de denominació de carreteres, carreteretes, autopistes i autovies, potser acordat en una nit de farra dels responsables de trànsit. Es veu que tampoc no n'hi ha prou amb l'erràtica col·locació dels rètols, tapats per un arbre o per un matoll, vandalitzats per corregir-ne (o no) la grafia, o col·locats de manera que trobes el camí un cop ja t'has passat el desviament, contribuint sens dubte a commemorar l'any Dalí.

Ara resulta que pel terme de Massoteres passa una carretera, la Guissona-Solsona, que indica on no va, i no indica per on passa. Per exemple, els rètols que trobem a tocar de la creu de terme (per cert, també oculta rere un arbre i força erosionada) diuen ben clar "Torà", població

per on no passa la carretera. És cert que, un cop a Biosca, podem seguir fins a Solsona o desviar-nos cap a Torà, però llavors, per què no indica "Massoteres" a l'alçada de Biosca, si el cas és paral·lel? També hi ha un desviament misteriós, que sí que porta a Massoteres directament, on no es veu ni senyal de cap rètol. I a més, per què no diu enlloc que va a Talteüll? Precisament, si no ho tinc mal entès, un dels objectius de la carretera era evitar els revolts de l'antiga Massoteres-Biosca i millorar les comunicacions d'aquest poble. Hi ha un desviament ben formós, que no va enlloc, segons els responsables dels rètols.

No ho sé, potser ens volen proveir de distraccions impensades, perquè, tot perdent-nos, descobrim el país. O potser es va voler inaugurar a corre-cuita la carretera, deixant per més endavant els "detalls", com ara les indicacions dels rètols, considerades supèrflues. O potser són massa mal pensada?

Montse Vives

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h
973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:
JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

PEIX FRESC / CONGELAT

PLAÇA DEL VALL, 10
25750 TORÀ LLEIDA
TEL. 473481

VILAMAR, S.C.P. - NIF: G-25362427

RACÓ DEL VALL

Cafè, Bar i Restaurant

NIF: 08685738-H
Plaça del Vall, 33 - 25750 TORÀ
Tel. 635 024 337

Si passeu pel Racó del Vall,
hi trobareu una variada carta d'entrepans,
calents i freds, tapes variades, plats
combinats, penades de peix, assortits ibèrics...
Tot a uns preus, una qualitat i un servei
que no trobareu en tota la comarca.
Gràcies per la vostra confiança

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

• COTXES • MOTOS • BICICLETES
• MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

La Vall
del
Llobregós

PASSA-HO

Llobregós

**PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES**

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA,
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

La tómbola de l'APACT

L'Associació del Patrimoni Artístic i Cultural de Torà (APACT) vol manifestar el seu més sincer agraïment a tota la gent que durant la Festa Major de Torà heu participat en la tómbola benèfica que vàrem muntar per recaptar fons.

La vostra aportació econòmica ens permetrà continuar organitzant activitats deficitàries que per elles soles no es poden finançar, com ara

exposicions, el Cós de Sant Gil, les caminades de tardor, les pintures del Convent, les activitats de lleure amb la canalla, les obres de Cal Gegó i tantes altres tasques organitzades per l'Associació.

Sense la vostra col·laboració i suport econòmic no seria possible la seva realització. Moltes gràcies a tots i a totes.

APACT (Secció tómbola)

El gegant bó

Hi ha persones que sense ser de la família acaben sent tan i tan properes que formen part de l'àlbum personal de records més entranyables. Són aquells coneguts, aquells vells amics, aquells veïns que s'aprecien perquè sí, sense més! Simplement perquè són peces fonamentals d'un col·lectiu -el dels humans- que massa sovint oblida o no valora el que hauria de tenir més importància: les persones i tot el que hi ha darrera de cada rostre i de cada gest.

Fa poques setmanes se'n va anar, precisament, una d'aquelles persones amb majúscules. I se'n va anar sense fer soroll, amb un immens silenci, sense donar-nos temps a assimilar que, com tots, un dia ens deixaria. Ens ha privat del gest quotidià de la seva curiosa rialla, de les seves contagioses ganes de viure i disfrutar de les petites coses. Mai més escoltaré allò

de *Com va, nena?* ni podré tornar a disfrutar de les seves llargues passes de ball.

En Pep de Jovans se n'ha anat a fer el seu particular viatge, però no ens ha abandonat en absolut. Ens deixa un àlbum ple d'instantànies imborrables que quedaran per sempre en la memòria col·lectiva. Però, sobretot, ens ha cedit la màgia que any darrera any ens porta el Carnestoltes. A través d'ell podrem seguir disfrutant de la fantasia renovada, de la imaginació, de la gresca, de la diversió, del ball...

En definitiva, ens ha concedit com a regal allò que, en algunes ocasions, és la vida: alegria! Aquell gegant bó, amb cara d'entremeliat, ens acompanyarà per sempre. Ens farà saltar, girar i ballar. Però, per damunt de tot, des de la seva particular talaia, ens seguirà somrient i recordant que hi ha coses bones que mai se'n van de viatge.

Montse Oliva

VENDA - INSTAL·LACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

ELECTRONICA MCA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350 25750 TORÀ (Lleida)

Garrofé

Joleria

Fluvià nº 3
Guissona
Telèfon 973550320

Telefons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 690 409
PARRÒQUIA	938 698 416

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
CONSULTORI MÈDIC	973 524 036
PARRÒQUIA	973 524 039
ESCOLA	973 524 033

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS-ARDEVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	973 473 368
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	/973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

OCTUBRE

Dia 3	Futbol 3ª regional Torà - Tèrmens (16,30 h)
Dia 9	Futbol Sala: Torà - La Sentiu (18 h)
	Futbol Sala: Castellfollit - Tremp (16 h)
	Futbol Sala: Massoteres - La Ràpita (16,30 h)
Dia 12	Aplec al Santuari de l'Aguda de Torà
Dia 16	Futbol Sala: Torà - Castellfollit (18 h)
Dia 17	Futbol 3ª regional Torà - Bellvís (16,00 h)
Dia 23	Futbol Sala: Castellfollit - La Sentiu (16 h)
	Futbol Sala: Massoteres - Bellpuig (16,30 h)
Dia 30	Futbol Sala: Castellfollit - Les Avellanes (16 h)
	Futbol Sala: Torà - P. A. Orobitg (18 h)
Dia 31	Futbol 3ª regional Torà - Sant Ramon (16,00 h)

NOVEMBRE

Dia 6	Futbol Sala: Massoteres - Tremp (16,30 h)
Dia 13	Futbol Sala: Torà - Massoteres (18 h)
	Futbol Sala: Castellfollit - Ponts (16 h)
Dia 14	Futbol 3ª regional Torà - La Fuliola (15,30 h)
Dia 20	Futbol Sala: Massoteres - Castellfollit (16,30 h)
Dia 27	Castellfollit - Torà - Anfesta : Ral·li 2000 Viratges (campionat de Catalunya de Ral·lis d'asfalt)
	Futbol Sala: Torà - Cubells (18 h)
	Futbol Sala: Castellfollit - C.E.P.S. Mitopu.net (16 h)
Dia 28	Futbol 3ª regional Torà - Poal (15,15 h)

L'acudit del Pleixats

ÁYVALÀ: UN GRUP AMB FUTUR

Durant l'estiu passat els hem vist en concerts i en festes majors; els hem vist disfrutar amb la seva música i hem vist el públic entusiasmat amb els seus ritmes. Un grup de Calaf de nois joves amb futur.

En una pausa de les seves actuacions hem conversat amb ells. Es mostren confiats i esperançats: tenen fe en el que fan. I es nota que hi ha molt bon «rotllo» entre ells.

Com va començar la idea de fer un grup?

Recordo que estàvem al Festival de Música Tradicional de Calaf, mirant-lo, i vam pensar que podríem fer un grup. Cadascú va escollir el seu instrument i vam començar, pels volts d'octubre del 2000, a assajar al Casal i després a casa del Guillem. Al principi érem el Guillem, el Roger, el Jordi i jo (Albert). Després s'hi va afegir l'Oriol, que era el bateria d'un altre grup. Al cap de dos anys va entrar a formar-ne part el

Damià, que també tocava amb un altre grup de Calaf. Finalment, a l'octubre de l'any passat s'hi va incorporar el Marco. Així es va formar la família.

Alguns de vosaltres teniu "antecedents musicals"?

El Roger ha acabat aquest any la carrera de piano, l'Albert ha estudiat alguns anys de música, el Marco ha estudiat música i tocava en una orquestra d'Igualada i els altres hem fet petits estudis, molt poc seriosament, i el que sabem ens ve d'anar tocant de fa anys i agafar experiència. El que és cert és que tots toquem l'instrument, que toquem pel grup.

Per la Festa Major van actuar a Castellfollit

*Us agraïeix la
vostre companyia.
Fins aviat.*

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

Us molesta que us comparin amb grups de gran anomenada com Dusminguet o Joxe Ripiau?

És inevitable. L'únic grup que toca cúmbies a Catalunya és Dusminguet, que ha estat tot un fenomen, i és inevitable que la gent senti com

toquem una cúmbia i ens compari amb Dusminguet; és un grup de referència.

Com definiríeu la vostra tendència?

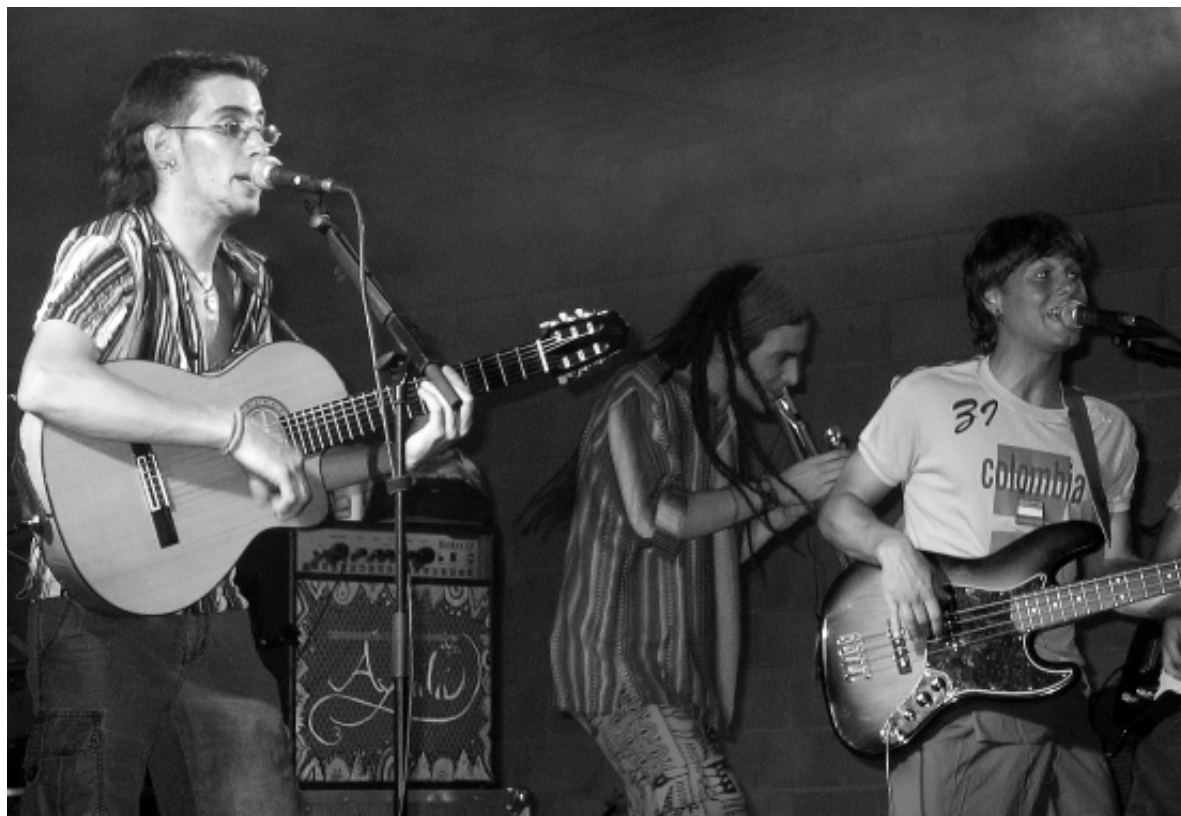
Crec que s'està definint, però últimament toquem i pensem que això sona "*més Áyvalá que abans*". Aquest estiu ens hem desmarcat més de la música llatina i estem trobant el nostre estil: hem introduït distorsions, una bateria més agressiva... Normalment ens classifiquen com a grup de mestissatge. A mi (Damià) m'agrada més la paraula "*patxanga*". Preferim definir la nostra música com un "*potatge musical*".

On us inspireu a l'hora de jugar amb melodies típiques d'altres països (cúmbies, polkes, sons...)?

Al principi buscàvem informació sobre els ritmes i les músiques però ara ja va sortint més de nosaltres. No obstant és inevitable fixar-te en com aprofiten els ritmes els grups que admires, però això és inevitable fins i tot pels grups més genials.

Seguiu algun ordre o criteri a l'hora de compondre les cançons?

No hi ha ningú en concret que faci ni la música ni les lletres. Quan un té una idea al cap la

comparteix i cadascú la treballa amb el seu instrument. Així vas molt més ràpid.

Us plantegeu problemes lingüístics quan composeu? Us considereu un grup bilingüe?

Jo crec (Jordi) que estar a Catalunya i parlar català i castellà és una sort i podem aprofitar-nos-en. Moltes vegades ens han dit que si cantéssim en català ens podríem obrir camí fàcilment en la moguda de concerts catalanistes com el Rebrot, els Correllengües... Però nosaltres pensem que el fet de ser un grup mestís ja t'indueix a cantar en altres idiomes. Ens interessa barrejar llengües, no estancar-nos. Per això, cantem en català, castellà, francès, anglès, berber i el que faci falta.

Quin creieu que és l'objectiu de les vostres cançons? Què voleu comunicar amb la música com a forma d'art?

Jo crec (Damià) que hi ha una mescla d'objectius en les nostres cançons. N'hi ha que poden ser purament festives, amb una lletra més simple, i n'hi ha que poden reivindicar algun tema, però sempre partint d'un punt de vista festiu. El missatge és que a vegades hem de saber aparcar els problemes i disfrutar. No crec que vulguem transmetre una ideologia, més aviat és que, com que tenim una concepció del món més oberta, toquem música d'arreu i això també comporta que encara ens obrim més.

FITXA TÈCNICA:

Nom del grup: **Áyvalà**
Data de formació: 12 d'octubre del 2000
Components: Albert Costa Vendrell (20 anys, trombó)
 Guillem Duocastella Solà (20 anys, veu)
 Jordi Fitó Giralt (22 anys, guitarra i veus)
 Damià Martínez López (20 anys, guitarra i veus)
 Roger Planell Aymerich (22 anys, acordió i teclat)
 Marco Antonio Rubio Lorente (percussions)
 Oriol Salat Miret (25 anys, bateria).
Tendència: "Festival!"

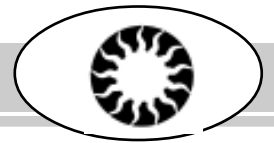
Voleu afegir alguna

qüestió?

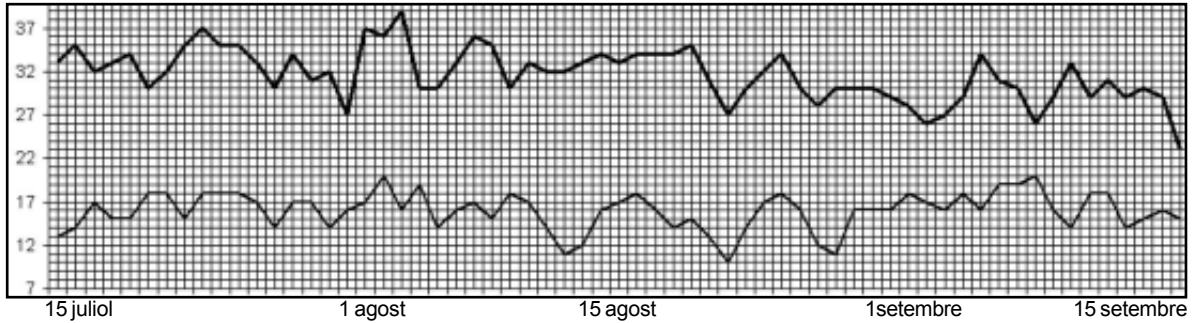
Només donar les gràcies a la Segarra, que ens està obrint les portes... i al Llobregós.

Montse Torné

La temperatura de 15 a 15

Com es pot veure en la gràfica, les temperatures d'aquest estiu s'han mantingut en els valors normals per a l'època, amb mínimes d'uns 16 graus de mitjana i màximes que poques vegades han baixat dels 30 durant aquests dos mesos.

Quant a les pluges, es pot comprovar que quasi cada setmana ha anat caient algun litre que altre per metre quadrat, cosa que ha mantingut un cert grau d'humitat, malgrat la calor estival.

(Dades aportades per **Ramon Santesmasses**)

LES PLUGUES

Dia 30 de juliol	2 litres
Dia 4 d'agost	1 litre
Dia 10 d'agost	2 litres
Dia 24 d'agost	3 litres
Dia 29 d'agost	5 litres
Dia 31 d'agost	1 litre
Dia 12 de setembre	1 litre

COSTUMS ANTICS DE LA NOSTRA TERRA

Octubre: A la Segarra és temps de collir els raïms i de fer la mistela i el vi dolç. És el temps de sembrar els cereals.

Novembre: Fira de Santa Caterina a Torà. El dia 15 de novembre del 1479 es dóna privilegi i concedeix fira a Torà que durava vuit dies consecutius, coneguda per la Fira de Bestiar de Sant Andreu.

Jaume Coberó i Coberó

Associació del Patrimoni
Artístic i Cultural de Torà

Fes-te'n soci
973 473 253

MACEDÒNIA DE FRUITES

G	D	Y	N	I	M	G	E	D	C	V	N	M	O	L	K	I	J	U
A	R	F	D	E	W	S	X	C	F	A	D	A	A	S	C	S	E	L
L	M	I	J	O	K	U	H	B	F	E	R	O	I	I	L	S	A	Z
B	U	H	I	J	O	K	P	L	I	K	U	H	T	R	E	D	W	S
E	E	D	F	E	F	R	E	C	A	C	O	S	I	D	D	D	E	S
R	A	F	W	A	X	A	A	X	I	U	D	A	M	A	N	N	M	U
C	E	P	E	R	A	O	S	E	R	T	N	A	T	X	O	K	I	U
O	S	T	I	O	N	D	E	S	E	U	E	C	I	S	O	S	A	S
C	O	P	O	M	I	M	O	J	R	D	E	C	A	S	D	R	E	G
R	E	X	E	I	S	A	G	P	S	C	O	C	A	C	E	D	A	X
A	C	E	V	E	V	O	M	U	M	U	N	Y	F	M	O	M	U	N
D	C	H	E	N	A	P	E	L	A	G	E	N	S	C	E	T	S	V
E	S	F	O	K	R	K	I	V	E	C	S	O	E	R	N	L	S	D
A	R	D	C	E	N	I	C	P	I	R	M	D	A	M	I	D	O	R
C	O	L	S	V	E	S	C	A	C	I	G	O	J	A	B	O	L	S
V	O	S	S	C	E	R	C	S	X	A	R	C	A	L	O	S	I	T
O	E	O	N	F	R	D	A	F	R	S	E	M	P	F	R	E	I	L
C	N	S	D	G	Q	J	U	E	K	I	D	A	H	R	A	P	A	R
I	S	C	A	S	O	B	L	I	N	C	I	R	E	R	A	E	S	I

ENDEVINALLA

Al camp verdeja,
a casa blanqueja.
Serveix d'aliment
i, com més fresc,
és més calent.

Cerqueu en aquesta vinya del Llobregós 10 fruites que hem assaborit aquest estiu. (Antònia Balaguer)

CURIOSITATS

- ☐ El cor dels astronautes es redueix de tamany en condicions d'antigravetat.
- ☐ El 5% dels nens i adolescents japonesos en tractament psiquiàtric, ho estan per haver maltractat els seus pares.
- ☐ El tauró balena compta amb més de 4.500 dents.
- ☐ Un àtom de clor llançat a l'atmosfera destrueix fins a 10.000 molècules d'ozó.
- ☐ La gent amb menys esperança de vida són els habitants de Sierra Leone, que moren per terme mig a l'edat de 43 anys.

ACUDIT

Un banquer i un ministre.
-Els amics són per les grans ocasions -diu el banquer-.
Necessito un favor.
-Demana -diu l'altre.
-Voldria que col·loquessis el meu fill, que ja té vint-i-cinc anys i no li agrada la banca.
-Què sap fer?
-Res.
-Així, doncs, sols puc oferir-li un lloc de diputat a les properes eleccions.

SOLUCIONS

El pa

Endevinalla:

albercoc, mora, pera, maduixa,
sindria, codony, meló, cítrera,
préssec, pruna

Macedònia de fruites:

Des d'aquest balcó obert, esperem la col·laboració d'aquelles persones que ens vulguin enviar els seus escrits literaris i els seus pensaments i records. L'equip de redacció valorarà cada un dels escrits i decidirà publicar el més adient. Moltes gràcies. Avui, des de Castellfollit de Riubregós ens arriba aquest poema dedicat al nostre riu.

Riu Llobregós

Baix els bassals de Gruetes i Xana,
de Castellfollit és el teu naixement,
que, riera avall, vas seguint la *vaguada*
fins al riu Segre tot lentament.

Vas passant per Castellfollit, Torà,
Biosca i Sanaüja,
i altres que amb l'aigua et donen ajuda
per poder al Segre arribar.

Abans el teu manantial era abundant,
era un mirall que t'hi veies la cara,
els peixos corrien amunt i avall
i cada casa la roba hi rentava.

Aquests últims anys de secada
el teu manantial va afectar,
era poca l'aigua que donava
i els peixos la seva vida van acabar.

En aquell temps hi havia pobresa,
tu regaves l'horta de dia i de nit,
que era la riquesa
del poble de Castellfollit.

I l'aigua que després de regar sobrava
a la bassa de Can Balaga anava a parar,
que amb la força que entrava
el molí hi feia anar.

Ara l'horta s'ha canviat,
la resclosa està perduda,
ara són camps de sembrat
esperant l'aigua de pluja.

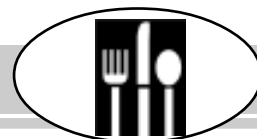
L'hivern amb les seves nevades
i l'estiu fent un fort temporal,
deixaven la riera neta de brossades
que era l'aigua tot un mirall.

Avui el teu manantial torna a ser abundant,
però la riera està tan brossada
que en molts trams no et veus la cara,
però tu, en silenci, per sota vas passant.

Avui, si la riera fos neta de brossada
i els residus no s'hi anessin filtrant,
seria com abans: un mirall la teva cara
i els peixos correrien amunt i avall.

Joan Vilamú

Els fogons del Llobregós

CONILL AL VI NEGRE AMB LLENEGUES I PRUNES

A càrrec de Restaurant Cal Borres, de Biosca

Ingredients per 4 persones

1 conill, 1/2 litre de vi, 4 fulles de llorer, 1 ceba grossa, sal, pebre, farina, oli, prunes i llenegues.

Preparació

Es posa a marinar el conill 24 h amb sal, pebre, llorer, alls, cebes i es cobreix tot amb vi.

Es treu el conill del marinat ben escorregut, es rebossa amb farina i es fregeix amb oli.

Un cop fregit el conill es posa en una cassola i es cobreix amb tots els ingredients del marinat. Es cou tot plegat durant 45 minuts aproximadament. Quan faltin 15 minuts s'hi afegeixen les llenegues i les prunes.

RESTAURANT CAL BORRES (Biosca)

Cuïnera: Gemma Bernalte

Tel. 973 473 632

Preu menú dilluns a divendres: 8,50 eur

Preu menú cap de setmana: 15,50 eur

Preu carta: 20 eur

Dimecres tancat

Valor nutricional de les llenegues

El bolets en general i les llenegues en particular són aliments aromàtics i de sabor excepcional. A occident, des de l'època dels romans, el seu consum ha estat freqüent i apreciat per diferents civilitzacions. A l'orient les cultures xineses i japoneses també han apreciat aquest aliment culinari, àdhuc amb més profusió i interès.

Des del punt de vista alimentari, els últims estudis han demostrat que són un complement variat i ric ja que tenen un índex elevat de proteïnes digestibles i hidrats de carboni mono i disacàrids.

ANÀLISI NUTRICIONAL (valor mig en 100 g):

- Valor energètic 32,40 Kcal
- Proteïnes 2,10 g
- Hidrats de carboni 0,80 g
- Greixos 0,30 g
- Ferro 1,15 mg
- Calci 12,50 mg
- Fòsfor 40,00 mg

Farmàcia
MARIA FOIX MAS

Plaça del Pati, 5 - Tel. 973 473 220
TORÀ (Lleida)

Selecció bibliogràfica de la Biblioteca Municipal «Sant Jordi» de Torà

MONTSE GRAELLS

Jane Bull. **El llibre dels dies de pluja. 50 activitats per entretenir-te els dies plujosos.** Ed. Molino. Barcelona. 2003

Teniu a les mans un llibre ple d'activitats per fer a casa els dies plujosos: des de construir casetes amb capses, fer ninots i altres manualitats. Hi ha molts projectes diferents, des de cuinar i pintar fins a objectes en paper maixé. En definitiva un ampli ventall de propostes per a divertir-se sense sortir de casa.

Cristina Ruiz Coloma. **Fer-se gran també és un art.** Ed. Pòrtic. Barcelona. 2003

Fer-se gran és l'entrada a una nova etapa d'aprenentatge i de desenvolupament personals en què s'imposa una visió més realista, optimista i esperançadora. Fer-se gran és un repte, el moment de gaudir del temps, de plantejar-se nous objectius vitals... Fer-se gran és moltes coses. Fer-se gran també és una art. Una visió ampla i realista d'aquest període, la vellesa.

Albert Cogul. **La cuina dolça tradicional.** Ed. Pagès Editors. Lleida. 2003

La cuina dolça tradicional inclou una norantena de receptes de rebosteria clàssica, d'ahir, d'avui i de sempre, explicades amb ànim didàctic i pensades per a utilitzar tècniques actuals molt accessibles, a l'abast tant del cuiner professional com de l'aficionat o de la mestressa de casa. Alterna fórmules autòctones catalanes amb altres d'origen més exòtic.

L'autor, Albert Cogul, reconegut cuiner lleidatà, ens transmet unes receptes de rebosteria, extretes de la cuina popular.

Christian Jacq. **La Reina Llibertat. L'espasa flamejant.** Ed. Columna. Barcelona. 2003

Christian Jacq és un dels escriptors més reconeguts de temàtica de l'Antic Egipte, amb nombroses novel·les ambientades en aquella època.

En aquesta obra ens situa en el regnat de la reina Ahhotep, que ha reconquerit una gran part del sud de l'imperi egipci que havia estat arrabassat pels bàrbars. Tot i refusar la corona de faraó, prepara per assumir el poder al seu segon fill, el jove Amosis, i porta als egipcis a l'última batalla per recuperar el seu imperi.

COTO DE CAÇA INTENSIVA
ENCONILLS

RAMON PORTA

Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

La Biblioteca Municipal informa: les publicacions periòdiques

En aquesta ocasió, des de la Biblioteca també us mostrem un altre tipus de material que hi trobareu: les publicacions periòdiques. Es tracta de revistes i premsa.

Com els llibres, les revistes poden ser agafades en préstec durant un termini de dues setmanes, i cada usuari del servei de préstec pot agafar-ne dos exemplars.

En el cas del **Segre** (en aquest moment únic diari) només es pot treure momentàniament per fer-ne fotocòpia. Què cal fer per utilitzar el servei de préstec? Només cal registrar-se a la biblioteca, omplint una fitxa d'usuari, i es pot gaudir del préstec de les revistes, així com de llibres.

En llengua catalana

Llobregós Informatiu, bimestral, sobre temes que afecten la Vall del Llobregós.

Descobrir Catalunya, mensual, de geografia i viatges per Catalunya.

Descobrir Cuina, mensual, farcida de delicioses propostes gormandes i altres temes de l'entorn culinari.

Enderrock, mensual, de la música que es fa en els Països Catalans.

El Temps, setmanal, tracta temes de política, socials i culturals d'actualitat, editada al País Valencià.

Segarra Actualitat, editada a Cervera, mensual;

Sió, editada a Agramunt, mensual; **La Veu de**

Torreflor, del municipi de Torrefeta i Florejacs, trimestral; **Terra Rubra**, de Tarroja, bimestral. Són les revistes locals d'altres municipis i que arriben a la biblioteca mercès a l'APACT i a l'Ajuntament, que són qui les reben i les cedeixen a la biblioteca.

Segre, diari lleidatà d'informació general.

En llengua espanyola

El Mueble, mensual, de decoració i mobiliari, amb reportatges, idees i consells pràctics.

Labores del Hogar, mensual, de labors de punt de creu, ganxet, brodat.

Burda, mensual de moda, amb patrons per cosir.

Quo, mensual, temes d'actualitat de diversos àmbits: investigació, motor, etc.

Integral, mensual, tracta temes d'ecologia i medi ambient, salut i vida natural.

Motoverde, mensual, dedicada al món de les motos i el seu entorn.

Elle, mensual, sobre moda, entrevistes a personatges actuals i cura del cos.

DISTRIBUIDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLES
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Cpells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

BROKER FONTANET S.L.

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I IMMOBILIÀRIA

Avgda. de la Generalitat, 3
25290 MOLLELLA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Canal Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUÍ
tel. 973 68 05 04 • fax 973 68 05 04

Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43500 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 35 00 • fax. 977 60 35 03

FUTBOL SALA D'ESTIU

LEDS C4 S.A. guanya el XVIè campionat de futbol sala de Torà

El campionat, organitzat pel Club de Futbol Sala de Torà, es va iniciar el passat 28 de juny i ha finalitzat el 4 d'agost, dia que es va jugar la final entre els equips LEDS C-4 S.A. i RESTAURANT GÒTIC.

Com ja és habitual el pavelló es va omplir per presenciar aquest partit. Ambdós equips van donar una lliçó d'esportivitat i de bon futbol. El temps reglamentari i la pròrroga van acabar amb empat a tres gols i, per primer cop en els setze anys d'història del campionat, la final es va haver de decidir des del punt de penal. Malgrat que cap dels dos equips mereixia perdre, la sort dels penals va afavorir al LEDS.

El tercer lloc l'ocupà BAR LA TORANESA després de guanyar a PINSOS BAGÀ S.A., quart classificat.

Abans de jugar-se la final, les dones de Torà van animar l'ambient amb el ja tradicional partit de futbol sala entre solteres i casades. El matx va acabar amb empat a cinc gols, la qual cosa també obligà a decidir l'encontre pels penals. Les casades van estar més encertades i van guanyar l'encontre.

El lliurament de trofeus va tenir lloc durant un sopar i ball popular. Els tres primers classificats van rebre els guardons cedits per l'Ajuntament de Torà. En Jordi Castellana, amb 31 gols, es va adjudicar el trofeu al màxim goleador, mentre que Xavier Cases va rebre el del porter menys golejat. Per altra banda, el Club de Futbol Sala va retre homenatge a Paquito Montalbán en reconeixement a la tasca, sempre desinteressada, que des de fa molts anys està portant a terme pel futbol toranès.

El pavelló s'omplí d'afecionats que gaudí de jugades interessants

Les solteres i casades oferiren també el seu joc

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

www.casamagi.com
cosco@viladetora.net

*és ben trist néixer "lloc"
maleeixo el destí
que m'ha fer tan fastigós,
tan lleig, tan somno i "garré",
però sobretot, tan gustós.*

J. Vilagrà 1991

QUATRE GENERACIONS AL SERVEI DEL CLIENT

Plaça de la Creu, 7 - Tel. 973 473 051 - 25750 TORÀ (Lleida)

L'equip dels nens

L'equip de les nenes

FOTO: MARTA ROMERO

CICLISME

El passat 8 d'agost es va celebrar a Ossa de Montiel (Albacete) la IV Marxa Cicloturista Internacional «Oscar Sevilla» puntuable. Entre els 560 participants n'hi havia un de la nostra Vall, en Jordi Vilaseca, que va efectuar els 153 km de recorregut en 4 h i 50 min. La marxa constava de dues parts, la primera per la província d'Albacete amb grans rectes i la segona per la de Ciudad Real, més dura i travessant el parc natural de Lagunas de Ruidera.

CÓS DE SANT GIL

Com és tradicional, durant la Festa Major de Torà es va celebrar el típic Cós de Sant Gil, una cursa popular recuperada fa anys per l'Associació del Patrimoni. Oferim unes fotografies, així com la relació dels guanyadors en les diferents categories.

Prebenjamí masculí:	Arnau Cepero
Prebenjamí femení:	Emma Roselló
Benjamí masculí:	Carles Pallarès
Benjamí femení:	Paula Querol
Aleví masculí:	Marc Pubill
Aleví femení:	Laura Sunyer
Infantil masculí:	Ivan Garcia
Infantil femení:	Mertixell Miramunt
Open masculí:	Jordi Huguet

Els trofeus del Cós de Sant Gil consisteixen en els famosos càntirs.

FUTBOL FEMENÍ

Equip de Massoteres

Equip de Torà

Amb motiu de les Festes Majors de Massoteres i Torà s'han jugat dos partits amistosos de futbol entre les dones d'aquests dos municipis del Llobregós. El bon rotllo i les ganes de passar una estona divertida han estat el més important, per damunt del resultat dels encontres.

ESCACS

El Club d'Escacs Torà va organitzar per segon any el torneig de partides ràpides amb motiu de la Festa Major. Hi van participar trenta-nou jugadors de diferents pobles de la província.

Ramon Verdés va ser el guanyador, seguit per Marc Balcells. El tercer lloc el varen compartir Josep Lluís Rosas i Marc Tarragó, mentre que Ramon Padullés, en el cinquè lloc, va ser el jugador del Llobregós amb millor puntuació.

BITLLES

El Club de Bitlles Torà guanya també a Manresa

El claustre del museu comarcal de Manresa va acollir el passat 29 d'agost la IV tirada de bitlles catalanes ciutat de Manresa.

El Club de Bitlles Torà va ésser un dels tretze equips invitats a participar en aquesta tirada que se celebrava a la capital de Bages amb motiu de la seva festa major. L'equip del Llobregós va guanyar el torneig de forma brillant. Un cop més el Joan Coletes es va convertir en protagonista i peça clau del triomf al ser el jugador que va fer més punts.

Resultat de la tirada de bitlles celebrada amb motiu de la Festa Major de Torà:

1er classificat: Josep Mases
2on classificat: Estanislao Cererols
3er classificat: Joan Coletes

CASTELLFOLLIT ESTRENA EQUIP FEDERAT DE FUTBOL SALA

La temporada 2004-2005 de Futbol Sala comptarà amb un nou equip federat, el Club de Futbol Sala Castellfollit, que jugarà a la categoria de la tercera provincial en la qual també hi prenen part el Torà, el Calaf i el Massoteres.

La iniciativa compta amb el suport econòmic de l'Ajuntament, particulars i empreses de la població. Jaume Testagorda és el President i responsable de l'entitat.

Durant el transcurs dels actes de la festa major es va fer la presentació de l'equip amb un quadrangular en el que hi van participar també el C.F.S. Torà, el C.F.S. Bellpuig i el C.F.S. Calaf. L'equip local es va imposar al Torà per 5 gols a 4, encara que en la final va guanyar el Calaf per 4 gols a 3.

TIR AL PLAT

La tirada de Festa Major de Torà ha aplegat 62 tiradors de diferents poblacions de Lleida, Tarragona, Barcelona i fins i tot alguns vinguts del veí Principat d'Andorra.

El guanyador fou el toranès Jesús Venque que el dia abans també havia

"la Caixa"

Torà

Pt. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà
Tel. 973 47 34 10
Fax 973 47 38 15
E-mail: pvalive@lacaixa.es

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

IVORRA: FUTBOL ENTRE SOLTERS I CASATS

FOTO: FERMÍ MANTECA

Una de les activitats més tradicionals de les nostres Festes Majors és el partit de futbol entre solters i casats de la població. La rivalitat és més que evident, ja que participa la gran majoria del poble, ja sigui jugant o animant a un dels equips enfrontats.

A Ivorra, durant la celebració de la Festa Major, el partit va tenir lloc el dia 16 d'agost. Els dos equips van fer jugades interessants, encara que en els casats es notava una certa falta d'entrenament. Al final van guanyar els solters per 5 gols a 2 i la rivalitat es va convertir en festa en repartir-se sengles copes, una per a cada equip.

guanyat la tirada social. El tarragoní Francesc Salvador va quedar en segon lloc, mentre que el tercer lloc va ser per al guissonenc Jaume Castellà.

FOTO: FERMÍ MANTECA

Transports
MOLINS

Serveis:
PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardevol de Pinòs

Telèfon:
973 47 35 84

REPARACIONS

CLUB DE FUTBOL TORÀ: PRESENTACIÓ DE LA TEMPORADA 2004-2005

El C.F. Torà s'ha presentat a l'afecció amb un amistós que l'ha enfrontat a la Unió Esportiva Guissona de la primera regional.

Durant la primera part el Torà va tractar de tu a tu a un equip que ha fregat dos anys seguits l'ascens a la regional preferent. Al descans el resultat era d'empat a un gol.

La segona part, amb un Torà completament esgotat, el Guissona va fer valer la seva millor preparació física i condició tècnica guanyant el matx clarament per 1 gol a 6.

El partit amistós
contra el Guissona
va despertar
molta expectació

D'esquerra a dreta, drets: Pepito Ortiz (massatgista), Gerard Espinagosa, Antoni Juárez, Asier Sandino, Miquel Juárez, Santi Peibáñez, Òscar Segura, Eduard Gomis, Leonardo Zechini, Paco Montalban (President), Alfonso Muntadas (entrenador). Ajupits: Lluís Altarriba, Joan Brenqué, Jordi Zurita, Ramon Vendrell, David Raga, Manel Vendrell, Carlos Conejero, Jordi Rovira.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

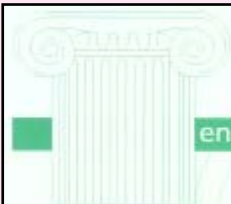

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida) Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

MARBRES, PEDRES, GRANITS
LLARS DE FOC. LÁPIDES
MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY
MAQUINÀRIA. PINTURES
ELECTRODOMÈSTICS

Novetat !!

MUNTATGE DE PARETS I SOSTRES PLADUR

enguixats i decoració

FRANCO, s.l.

Disseny i muntatges en:

- * cornises
- * plafons
- * batacons
i sostres
desmuntables

c/. Baix, 17, 2n. • 25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 34 35 • Tel. Mòbil 617 283 849

**CLÍNICA DENTAL
TORÀ**

**ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS**

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

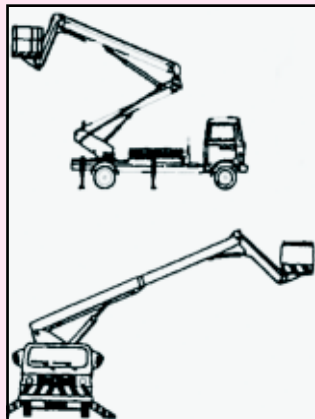
Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

Cal Batistet

PASTISSERIA ■
CROISSANTERIA ■

GRANJA ■
CAFETERIA ■

Plaça Vell-plà, 16
Telèfon 973 55 12 30
25210 GUISSONA

Electroinstal·lacions

JOAN MASANÉS BERTRAN

ELECTRICITAT, FONTANERIA, CALEFACCIÓ
SERVEI I LLOGUER CAMIÓ AMB PLATAFORMA AÈRIA

Plaça del Vall, 34. 25750 Torà

TEL-FAX: 973473200 mòbil 670881610

Taller
TORANÈS

J.A. FERRER

REPARACIÓ GENERAL
SERVEI DE GRUA PERMANENT
SERVEI DE TAXI
Ctra. Seu d'Urgell
25750 Torà (Lleida)

Telf. 973 473 080 Mòbil 607559909